

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government

Zyra e Kryeministrit-Ured Premijera-Office of the Prime Minister

PROJEKTLIGJI PËR GAZIN NATYROR

DRAFT LAW ON NATURAL GAS

NACRT ZAKONA O PRIRODNI GAS

**REPUBLIKA E KOSOVËS
KUVENDI**

Në mbështetje të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,

Miraton

**LIGJIN PËR
GAZIN NATYROR**

**Neni 1
Qëllimi**

1. Qëllimi i këtij Ligji është të krijojë kornizën ligjore për bartjen, shpërndarjen, furnizimin dhe deponimin e gazit natyror.

2. Ky Ligj përcakton organizimin dhe funksionimin e sektorit të gazit natyror, qasjen ndaj tregut, kriteret dhe procedurat e vlefshme për dhënien e autorizimeve për bartjen, shpërndarjen, furnizimin dhe deponimin e gazit natyror dhe operimin e sistemeve.

3. Rregullat e përcaktuara nga ky Ligj,

**REPUBLIKA KOSOVO
SKUPŠTINA**

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

**ZAKONA O
PRIRODΝOM GASU**

**Član 1
Cilj**

1. Cilj ovog Zakona je da stvori zakonski okvir za prenos, raspodelu, snabdevanje i depozitiranje prirodnog gasa.

2. Ovaj zakon, određuje organiziranje i funkcionisanje sektora prirodnog gasa, pristup tržištu, kriterije i važeće procedure za izdavanje ovlašćenja za prevoz, raspodelu, snabdevanje i depozitiranje prirodnog gasa, kao operisanje sistema.

3. Pravila koja su određena ovim

**REPUBLIC OF KOSOVO
ASSEMBLY**

In support of article 65 (1) of the Constitution of the Republic of Kosovo,

Approves

**LAW ON
NATURAL GAS**

**Section 1
Scope**

1. The purpose of this Law is to establish a legal framework for the transmission, distribution, supply and storage of natural gas.

2. This Law specifies the organization and functioning of the natural gas sector, access to the market, the criteria and procedures applicable to the granting of authorizations for transmission, distribution, supply and storage of natural gas and the operation of systems.

3. The rules established by this Law,

duke përfshirë gazin e lëngëzuar natyror (GNL), do të vlejnë edhe për bogazin dhe gazin nga biomasa, apo llojet tjera të gazit deri në masën në të cilën gazrat munden teknikisht dhe në mënyrë të sigurt të injektohen, si dhe të transportohen nëpërmjet sistemit të gazit natyror.

Neni 2 Përkufizimet

1. Termat e përdorur në këtë Ligj kanë këto kuptime:

“Bartja” nënkupton transportimin e gazit natyror përmes rrjetit të tubacioneve me presion të lartë në sistemin e tubacioneve, përvëç rrjetit të tubacioneve rrjedhës së sipërme, me qëllim të dërgimit tek konsumatorët, por duke mos përfshirë furnizimin;

“Interkonektor” do të thotë linjë e bartjes, e cila kalon apo shkon përgjatë një kufiri përmes Kosovës dhe secilit vend fqinj, për qëllimin e vetëm të lidhjes së sistemit kombëtar të bartjes së gazit natyror me atë vend;

“Inspektor” do të thotë Inspektor i Gazit.

Zakonom, obuhvateci i prirodn tečni gas (PTG), če važiti i za bio-gas i gas iz biomasa, ili drugim vrstana gasa, do mere u kojoj takvi gasovi se mogu tehnički injicirati i iz aspekta sigurnosti svakako da se injiciraju, kao i da se transportuju, preko prirodnog gasnog sistema.

Član 2 Opisi-značenja

1. Termini koji su korišćeni u ovom zakonu, imaju ova značenja:

“Prenos” znaci transport prirodnog gasa preko mreže cevovoda visokim pritiskom, osim mreže cevi gornjeg toka, sa namerom slanja potrošačima, ali ne obuhvateći snabdevanje;

“Interkonektor” znači linija prenosa koja prolazi ili ide pored granice Kosova i bilo koje susedne zemlje, za ciljem priključenja u nacionalnom sistemu prenosa prirodnog gasa sa tom zemljom;

“Inspektor” znaci Inspektor Gasa;

including liquefied natural gas (LNG), shall also apply to biogas and gas from biomass or other types of gas in so far as such gasses can technically and safely be injected into and in security aspect and transported through, the natural gas system.

Section 2 Definitions

1. Terms used in this Law mean the following:

“Transmission” means the transport of natural gas through a pipeline network with high pressure other than an upstream pipeline network with a view to its delivery to customers, but not including supply;

“Interconnector” means a transmission line which crosses or spans a border between Kosovo and any immediately adjacent country for the sole purpose of connecting the national transmission of natural gas system to such other country;

“Inspector” means gas inspector.

“Furnizimi” nënkupton shitjen, përfshirë edhe rishitjen, e gazit natyror, duke përfshirë GNL-në, deri te konsumatorët;

“Gazi natyror” do të thotë përzierje të e kompozimeve karbohidrate që ekzistojnë në gjendje të gaztë, apo në solucion me naftën, e papërpunuar në rezervuarët natyrorë nëntokësorë në kushte rezervuari. Karbohidratet parësore që zakonisht gjenden në përzierje janë metani, etani, propani, butanet dhe pentanet.

“Konsumator” do të thotë konsumator me shumicë dhe fundorë të gazit natyror dhe ndërmarrjet e gazit natyror që e blejnë gazin;

“Konsumator amvisnor” do të thotë konsumatorët të cilët e blejnë gazin natyror për konsumim nëpër shtëpitë e tyre;

“Konsumator joamvisnor” do të thotë konsumatorët të cilët e blejnë gazin natyror për shfrytëzim jashtë amvisërisë;

“Konsumator fundor” do të thotë konsumatorët që e blejnë gazin natyror për shfrytëzimin e tyre;

„Snabdevanje“ znaci prodaju, obuhvateći i preprodaju prirodnog gasa, obuhvateći i PTG, do potrošača;

“Prirodni gas“ znaci jedna mešavina karbohidrata koja se nalaze u gasnom stanju, ili kao solucija u neprerađenoj nafti, u prirodnim podzemnim rezervoarima u uslovima rezervoara. Primarni karbohidrati koja se obično nalaze u mešavinama su metan, Etan, propan, butan i Entoni;

“Potrošač“ znaci zadnji potrošači na veliko, prirodnog gasa i preduzeća prirodnog gasa koja kupuju gas;

“Potrošač domaćinstva“ znaci potrošač koji kupuje prirodni gas za korišćenje u svojim domaćinstvima;

“Ne-domaćinski potrošači“ znaci potrošači koji kupuju prirodni gas, koji nije za korišćenje u domaćinstvu;

“Zadnji potrošač“ znaci potrošači koji kupuju prirodni gas za svoje potrebe;

“Supply” means the sale, including resale, of natural gas, including LNG, to customers;

“Natural gas” means a mixture of hydrocarbon compounds existing in the gaseous phase or in solution with crude oil in natural underground reservoirs at reservoir conditions. The principal hydrocarbons usually contained in the mixture are methane, ethane, propane, butanes, and pentanes.

“Customers” means wholesale and final customers of natural gas and natural gas undertakings which purchase natural gas;

“Household customers” means customers purchasing natural gas for their own household consumption;

“Non-household customers” means customers purchasing natural gas which is not for their own household use;

“Final customers” means customers purchasing natural gas for their own use;

“Konsumatorë të privilegjuar” do të thotë konsumatorë që janë të lirë ta blejnë gazin nga furnizuesi i zgjedhur nga ta, në pajtim me nenin 20 të këtij Ligji;

“Konsumator me shumicë” do të thotë persona fizikë apo juridikë, përveç operatorëve të sistemit të bartjes dhe operatorëve të sistemit të shpërndarjes, të cilët e blejnë gazin natyror për qëllim të rishitjes brenda, apo jashtë sistemit në cilin janë të regjistruar;

“Kyçja në sistemin e gazit” do të thotë kyçje fizike në rrjetet e bartjes, deponimit, shpërndarjes, furnizimit, në pajtim me kushtet teknike të përcaktuara;

“Kontrolli” ndërmjet, apo brenda ndërmarrjeve vendoset kur të drejtat, kontratat apo mjetet tjera, të ndara ose të kombinuara, duke marrë parasysh dispozitat e ligjit, apo faktit në fjalë, bartin të drejtën e ushtrimit të ndikimit vendimtar mbi pasuritë e një ndërmarrjeje, në veçanti:

1. pronësia ose e drejta e shfrytëzimit të të gjitha pasurive, apo një pjese të aseteve të një ndërmarrjeje; ose
2. të drejtat apo kontratat, të cilat bartin ndikimin vendimtar në përbërje, votim

“Privilegovani potrošači” znaci potrošači koji kupuju jeftinije prirodni gas od snabdevača koji su oni izabrali, u skladu Çlana 20 ovog Zakona;

“Potrošači na veliko” znaci fizičko ili pravno liče, osim operatora sistema prenosa i operatora sistema raspodele, koji kupuju prirodni gas za ciljem rasprodaje unutar ili van sistema u kome su registrovani;

„Priklučenje u sistem gasa“ znaci fizičko priključenje i mrežama prenosa, depozitiranje, snabdevanje, u skladu sa tehničkim uslovima koji su propisani;

“Kontrola” između ili unutar preduzeća se postavlja kada se prava, ugovori ili ostala sredstva, odvojena ili kombinovana, Imajući u vidu zakonske dispozicije ili podatku ko kome se gašenja konačnog uticaja na vlasništvo preduzeća, i posebno pravo vršenja odlučnog uticaja o vlasništvu jednog preduzeća, i posebno:

1. vlasništvo ili pravo korišćenja svih bogatstva ili samo jednog dela aseta preduzeća, ili:
2. prava ili ugovor koji nose odlučni uticaj u sastavu, glasanju ili odlukama

“Eligible customers” means customers who are free to purchase gas from the supplier of their choice, in accordance with Section 20 of this Law;

“Wholesale customers” means any natural or legal persons other than transmission system operators and distribution system operators who purchase natural gas for the purpose of resale inside or outside the system where they are established;

“Connection to gas system” means physical connection to the networks of transmission, storage, distribution, supply pursuant determined technical conditions;

“Control” as between or among undertakings shall be established when rights, contracts or any other means either separately or in combination, having regard to the considerations of fact or law involved, confer the possibility of exercising decisive influence on an undertaking, in particular by:

1. ownership or the right to use all or part of the assets of an undertaking; or,
2. rights or contracts which confer decisive influence on the composition,

apo vendime të organeve të një ndërmarrje;	organa jednog preduzeća:	voting or decisions of the organs of an undertaking;
“Linepack” do të thotë deponimi i gazit me kompresion në sistemet e bartjes dhe shpërndarjes së gazit, por duke përfshirë stabilimentet e rezervuara për operatorët e sistemit të bartjes në kryerjen e funksioneve të tyre;	„Linepack“ znaci depozitiranje gasa pod pritiskom u sistemima prenosa i raspodele gase, ali iskljucujući rezervirane stabilimente koji su rezervirane za operatore sistema u prenosu i vršenju njihove funkcije;	“Linepack” means the storage of gas by compression in gas transmission and distribution systems, but excluding facilities reserved for transmission system operators carrying out their functions;
“Linjë direkte” nënkupton një tubacion të gazit natyror, përvëç sistemit të interkonektuar;	“Direktna linija” podrazumeva jedan dopunski cevovod prirodnog gase, osim sistema koji je priključen;	“Direct line” means a natural gas pipeline complementary to the interconnected system;
“Ministria” do të thotë Ministria e Enerjisë dhe Minierave;	“Ministarstvo” znaci Ministarstvo Energetike i Rudarstva;	“Ministry” means the Ministry of Energy and Mining;
“Ministër” do të thotë Ministri i Energjisë dhe Minierave;	“Ministar” znaci Ministar Energetike i Rudarstva	“Minister” means the Minister of Energy and Mining;
“Ndërmarrja e gazit natyror” nënkupton personin fizik, apo juridik, i cili kryen së paku një nga funksionet në vijim: prodhimin, bartjen, shpërndarjen, furnizimin, blerjen, shitjen ose deponimin e gazit natyror, duke përfshirë GNL-në, dhe që është përgjegjës për detyrat komerciale, teknike dhe/ose të mirëmbajtjes në lidhje me këto funksione, por nuk përfshin konsumatorët fundorë;	“Preduzeće prirodnog gase” podrazumeva fizičko i pravno liče koji obavlja najmanje ove funkcije: proizvodnju, prevoz, raspodelu, snabdevanje, kupovinu, prodaju e ili depozitiranje prirodnog gase, obuhvateći i PTG, i koji je odgovoran za komercijalne, tehnische i/ili održavanje u vezi sa ovim funkcijama, ali ne spada u zadnjeg potrošača.	“Natural gas undertaking” means any natural or legal person which carries out at least one of the following functions: production, transmission, distribution, supply, purchase, sale or storage of natural gas, including LNG, which is responsible for the commercial, technical and/or maintenance tasks related to those functions, but shall not include final customers;

“Ndërmarrje furnizuese” do të thotë personi fizik apo juridik, i cili kryen funksionin e furnizimit;

“Ndërmarrja e integruar e gazit natyror” nënkuption një ndërmarrje të integruar vertikalish, apo horizontalisht;

“Ndërmarrja e integruar vertikalish” nënkupton një ndërmarrje, apo një grup ndërmarrjesh të gazit natyror, raportet e ndërsjella të tē cilave bien në kategorinë e “kontrollit” të koncentrimeve ndërmjet ndërmarrjeve dhe ku ndërmarrja/grupi në fjalë bartë së paku një nga funksionet e bartjes, shpërndarjes, GNL-së, apo deponimit, si dhe së paku një nga funksionet e prodhimit apo furnizimit të gazit natyror;

“Ndërmarrja e integruar horizontalisht” nënkupton një ndërmarrje që bartë së paku një nga funksionet e prodhimit, bartjes, shpërndarjes, furnizimit, apo deponimit të gazit natyror, si dhe një aktiviteti jo të lidhur me gazin;

“Operatori i sistemit bartës” nënkupton personin fizik apo juridik përgjegjës për operimin, sigurimin e mirëmbajtjes dhe, nëse është e nevojshme, zhvillimin e

“Preduče za snabdevanje” znaci fizičko ili pravni liče, koji vrši funkciju snabdevanja;

“Integrисано preduče prirodnog gasa” podrazumeva jedno integrисано preduče na vertikalni ili horizontalni način;

“Preduče vertikalno integrисано” podrazumeva jedno preduče ili grupe preduče prirodnog gasa, međusobni odnosi čijih padaju u domenu kategorije „kontrole“ končentrisanja medu preduzećima i gde preduče/grupa ima/vrši najmanje jednu od funkcija prenosa, raspodele PTG ili depozitiranja, kao i najmanje jednu od funkcija proizvodnje ili snabdevanja prirodnim gasom;

“Preduče horizontalno integrисано” podrazumeva jedno preduče koje nosi najmanje jednu funkciju proizvodnje, prenosa, raspodele, snabdevanja i depozitoranja prirodnog gasa, kao i jednu aktivnost u vezi sa gasom;

“Operator sistema prenosa” podrazumeva fizičko ili pravno lice, koji obavlja funkciju prenosa i odgovoran je za operiranje, osiguranje održavanja, i ako je

“Supply undertaking” means any natural or legal person who carries out the function of supply;

“Integrated natural gas undertaking” means a vertically or horizontally integrated undertaking;

“Vertically integrated undertaking” means a natural gas undertaking or a group of undertakings whose mutual relationships fit within the meaning of “control” of concentrations between undertakings and where the undertaking/group concerned is performing at least one of the functions of transmission, distribution, LNG or storage, and at least one of the functions of production or supply of natural gas;

“Horizontally integrated undertaking” means an undertaking performing at least one of the functions of production, transmission, distribution, supply or storage of natural gas, and a non-gas activity;

“Transmission system operator” means a natural or legal person who carries out the function of transmission and is responsible for operating, ensuring the maintenance of,

sistemit bartës në një zonë të caktuar dhe, ku është e mundshme, ndërlidhjen e këtij sistemi me sisteme të tjera, dhe për sigurimin e mundësive afatgjate të sistemit, që t'i mbulojë kërkesat e arsyeshme përbartjen e gazit natyror.

“Operatori i sistemit të shpërndarjes” nënkuption personin fizik apo juridik, i cili kryen funksionin e shpërndarjes dhe është përgjegjës për operimin, sigurimin e mirëmbajtjes dhe, nëse është e nevojshme, zhvillimin e sistemit të shpërndarjes, në një zonë të caktuar dhe, ku është e mundshme, ndërlidhjen e këtij sistemi me sisteme të tjera dhe për sigurimin e mundësive afatgjata të sistemit, që t'i mbulojë kërkesat e arsyeshme për shpërndarjen e gazit natyror.

“Operatori i sistemit të deponimit” nënkuption personin fizik apo juridik, i cili kryen funksionin e deponimit dhe është përgjegjës për operimin e stabilimentit të deponimit;

“Operatori i sistemit të GNL-së” nënkuption personin fizik apo juridik, i cili kryen funksionin e lëngëzimit të gazit natyror, ose importimin, shkarkimin dhe

potrebno, razvoj sistema prenosa u jednoj određenoj zoni, i kada je moguće, prikljucivanje ovog sistema na drugim sistemom, i za osiguranje dugoročnih mogućnosti sistema, koji će pokrivati razumnu potražnju za prevoz prirodnog gasa;

“Operator sistema raspodele” podrazumeva fizičko ili pravno lice, koji obavlja funkciju raspodele i odgovoran je za operiranje, osiguranje održavanja, i ako je potrebno, razvoj sistema raspodele, u jednoj određenoj zoni gde je to moguće, prikljucivanje ovog sistema na drugim sistemima i za osiguranje dugoročnih mogućnosti sistema, i da pokriva razumnu potražnju za raspodelu prirodnog gasa;

“Operator sistema deponiranja” podrazumeva fizičko ili pravno liče koji vrši funkciju deponiranja i jeste odgovoran za stabilmenta deponiranja

“Operator Sistema PTG” podrazumeva fizičko ili pravno liče koji vrši sistem pretvaranja u tečnost prirodnog gasa, ili uvozom, istovarivanje, i ponovne

and developing the transmission system in a given area, and, where applicable, its interconnections with other systems, and for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the transportation of gas;

“Distribution system operator” means a natural or legal person who carries out the function of distribution and is responsible for operating, ensuring the maintenance of, and developing the distribution system in a given area, and, where applicable, its interconnections with other systems, and for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the distribution of gas;

“Storage system operator” means a natural or legal person who carries out the function of storage and is responsible for operating a storage facility;

“LNG system operator” means a natural or legal person who carries out the function of liquefaction of natural gas, or the importation, offloading, and re-

rigazifikimin e GNL-së dhe është përgjegjës për operimin e stabilimentit të tij;

“Planifikimi afatgjatë” do të thotë planifikim i furnizimit dhe kapacitetit transportues të ndërmarrjeve të gazit natyror në baza afatgjate, me qëllim të mbulimit të kërkesës për gaz natyror të sistemit, diversifikimin e burimeve dhe sigurimin e furnizimeve për konsumatorë;

“Rrjeti i tubacioneve të rrjedhës së epërme” nënkupton secilin tubacion, apo rrjet tubacionesh të operuara dhe/ose ndërtuara si pjesë e një projekti të prodhimit të naftës apo gazit, apo përdorur për ta bartur gazin natyror nga një, apo më shumë projekte të tilla tek stabilimenti, apo centrali përpunues, ose tek terminali i vendosjes përfundimtare bregdetare;

“Stabiliment deponimi” nënkupton një stabiliment që përdoret për deponimin e gazit natyror dhe është pronë dhe/ose operohet nga një ndërmarrje e gazit natyror, duke përfshirë pjesën e stabilimenteve të GNL-së të përdorura për deponim, duke përjashtuar pjesën e përdorur për operacionet prodhuese, si dhe duke përjashtuar stabilimentet e rezervuara

gasifikacije PTG-a, kao i jeste odgovoran za operisanje stabilimenta.

“Dugoročno planiranje” znaci planiranje snabdevanja i prevoznog kapaciteta preduzeća prirodnog gasa o dugoročnim osnovama, sa namerom pokrivanja potražnje za prirodni gas sistema, diversifikacija izvora i osiguranje snabdevanja za potrošače;

“Mreža čevovoda gornjeg toka” podrazumeva svaku čevni mrežu koji su operisane i/ili izgrađene kao deo jednog projekta proizvodnje naftë ili gasa, ili korišćene za prevoz prirodnog gasa, od jedno ili više projekata do stabilimenta i centrale za preradu, ili do terminala konačnog postavljanja u primorje;

„Stabiliment depozitiranja” podrazumeva jedan stabilimenat koji se koristi za depozitiranje prirodnog gasa, i koji je u vlasništvu i/ili se operiše od strane jednog preduzeća prirodnog gasa, obuhvateći i stabilimente za PTG koji su korišćeni za depozitiranje, iskljucujući iskorišćeni deo za proizvodne operacije, kao i iskljucujući stabilimente koji su

gasification of LNG and is responsible for operating its facility;

“Long-term planning” means the planning of supply and transportation capacity of natural gas undertakings on a long-term basis with a view to meeting the demand for natural gas of the system, diversification of sources and securing supplies to customers;

“Upstream pipeline network” means any pipeline or network of pipelines operated and/or constructed as part of an oil or gas production project, or used to convey natural gas from one or more such projects to a processing plant or terminal or final coastal landing terminal;

“Storage facility” means a facility used for the stocking of natural gas and owned and/or operated by a natural gas undertaking, including the part of LNG facilities used for storage, excluding the portion used for production operations, and excluding facilities reserved exclusively for transmission system operators in carrying out their functions;

ekskluzivisht për operatorët e sistemit të bartjes në kryerjen e funksioneve të tyre;

“Stabilimenti GNL” do të thotë terminal që përdoret për lëngëzimin e gazit natyror, ose importimin, shkarkimin dhe rigazifikimin e GNL-së, si dhe do të përfshijë shërbimet ndihmëse dhe deponimin e përkohshëm të nevojshëm për procesin e rigazifikimit dhe dërgesën vijuese drejt sistemit të bartjes, por nuk përfshin pjesët e terminaleve të GNL-së të përdorura për deponim;

“Sistem” nënkupton secilin rrjet bartjeje, rrjet shpërndarjeje, stabiliment GNL, apo/dhe deponimit, pronë apo/dhe të operuar nga ndërmarrja e gazit natyror, duke përfshirë linepack dhe stabilimentet e saj që furnizojnë shërbime ndihmëse dhe ato të ndërmarrjeve relevante të nevojshme për sigurimin e qasjes ndaj bartjes, shpërndarjes dhe GNL-së;

“Siguri” do të thotë siguri e furnizimit të gazit natyror, si dhe siguri teknike;

“Sistem i ndërlidhur (interkonektuara)” do të thotë një numër sistemesh të lidhura me njëri-tjetrin;

rezervisane ekskluzivno za operatore sistema za prevoz u vršenju njihovih funkcija;

“Stabilimenat PTG” znaci terminal koji se koristi za pretvaranje u tečnost prirodnog gasa, ili uvoz, istovar i ponovno gasifikacije PTG, kao i, obuhvatit če pomoćne usluge i privremenom magaziniranju za proces ponovne gasifikacije i narednom slanju prema sistemu prenosa, ali ne obuhvaća delove terminala PTG koji je korišćen za depozitiranje

„Sistem“ podrazumeva svaku mrežu prenosa, mrežu raspodele, stabiliment PTG ili/i depozitiranje kao vlasništvo ili/i operisanje u preduzeću prirodnog gasa, obuhvateći linepack i njene stabilimente koji snabdevaju sa pomoćnim uslugama, i onim relevantnim preduzećima koja su potrebna za osiguranje pristupa prevoza, raspodele PTG-a;

“Sigurnost“ znaci sigurnost u snabdevanju prirodnim gasom i tehničkom sigurnošću

“Priklijucni sistem (interkonektiran)“ znaci jedan broj sistema koji su vezani medu sobom;

“LNG facility” means a terminal which is used for the liquefaction of natural gas or the importation, offloading, and re-gasification of LNG, and shall include ancillary services and temporary storage necessary for the re-gasification process and subsequent delivery to the transmission system, but shall not include any part of LNG terminals used for storage;

“System” means any transmission networks, distribution networks, LNG facilities and/or storage facilities owned and/or operated by a natural gas undertaking, including linepack and its facilities supplying ancillary services and those of related undertakings necessary for providing access to transmission, distribution and LNG;

“Security” means both security of supply of natural gas and technical safety;

“Interconnected system” means a number of systems which are linked with each other;

“Shpërndarja” do të thotë transporti i gazit natyror me anë të rrjeteve lokale, apo rajonale të gypave me qëllim të dërgimit te konsumatorët, por duke mos përfshirë furnizimin;

“Shërbimet ndihmëse” nënkuuptojnë të gjitha shërbimet e nevojshme për qasje në operimin e rrjeteve të bartjes shpëndarjes, GNL-së, dhe/ose deponimit, duke përfshirë balancimin dhe përshtatjen e ngarkesës, duke përashtuar stabilimentet e rezervuara ekskluzivisht për operatorët e sistemit të bartjes që kryejnë funksionet e tyre;

“Shfrytëzuesit e sistemit” do të thotë persona fizikë apo juridikë që furnizoninë apo që furnizohen nga sistemi;

“GNL”gazi natyror i lëngëzuar, është gaz natyror, i cili është shndërruar në gjendje të lëngshme për qëllim të deponimit dhe transportimit më të lehtë të tij - që të kthehet në gjendje të lëngshme i ulet temperatura -163°C dhe presioni maksimal i transportimit sillet rrëth 25 kPa.

2.Shprehjet e përdorura në këtë Ligj përfshijnë të dyja gjinitë, njëjësin dhe

“Raspodela” znaci prevoz priodnog gasa preko lokalnih ili regionalnih mreža cevovoda, sa namerom slanja potrošaçima, ali ne obuhvateći snabdevanje;

“Pomoćne usluge” podrazumevaju sve potrebne usluge za pristup u mrežama prenosa, raspodele i/ili PTG depozitiranja, obuhvateći balansiranje i adaptaciju na tezinu, prilagodjavajuci rezervirane stabilimente ekskluzivno za operatore sistema prenosa koji vrše njihove funkcije

“Korisnici sistema” znaci fizičko ili pravno lice koji snabdevaju ili se snabdevaju iz sistema;

„PTG“ prirodni tečni gas, je prirodni gas, koji je pretvoren u tečno stanje zbog lakšeg depozitiranja i transportiranja- da bi se pretvorila na tečno stanje temperatura se smanjuje -163°C i maksimalni pritisak transportiranja kreće se oko 25 kPa.

2.Korišćeni izrazi u ovom Zakonu, obuhvaćaju oba pola, jednu i većinu, ne

“Distribution” means the transport of natural gas through local or regional pipeline networks with a view to its delivery to customers, but not including supply;

“Ancillary services” means all services necessary for access to operation of transmission, distribution, LNG facilities and/or storage facilities including load balancing and blending, but excluding facilities reserved exclusively for transmission system operators carrying out their functions;

“System users” means any natural or legal persons supplying to, or being supplied by, the system;

“LNG” natural liquated gas, is natural gas which is converted in liquid form for the purposes of storage and easier transportation – to be transformed in liquid form the temperature should be pulled down to -163°C and the maximal transportation pressure should be between 25 kPa.

2.Expressions used in this Law imply both genders, singular and plural, inconsiderate

shumësin, pa marrë parasysh formën e përdorimit, përveç nëse nuk parashihet ndryshe me këtë Ligj.

Neni 3 Politikat e sektorit të gazit natyror

1. Ministria e Energjisë dhe Minierave është përgjegjëse për hartimin e politikave në sektorin e gazit natyror, në konsultim me organet tjera qeveritare. Politikat e hartuara në sektorin e gazit natyror, shqyrtohen së paku çdo tre vite, që do të marrë parasysh, elementet në vijim:

- 1.1 Ndërtimi i kornizës së duhur institucionale, duke marrë parasysh autoritetin kompetent për implementimin e politikës së tillë;
- 1.2 Sigurimi i furnizimit të sigurt të gazit natyror;
- 1.3 Parashikimi i importit dhe eksportimit të gazit natyror;
- 1.4 Elaborimi i programeve investuese në sektorin e gazit

uzimajući u obzir korišćenje, ozim u slučajevima gde je predviđeno ovim zakonom;

Član 3 Politike sektora prirodnog

1. Ministarstvo Energije i Rudarstva je odgovorni autoritet za sastavljanje politika u sektoru prirodnog gasa. Ministarstvo će sastavljati njene politike u konsultacijama za ostalim organima vlade. Sastavljanje politike u sektoru prirodnog gasa, razmatraju se najmanje jednom u tri godina, kao uzet če u obzir ostale faktore:

- 1.1 Izgradnja jednog potrebnog institucionalnog okvir, Imajući u vidu kompetentni autoritet za implementaciju jedne takve politike;
- 1.2 Osiguranje sigurnog snabdevanja prirodnim gasom;
- 1.3 Prognoziranje uvoza i izvoza prirodnog gasa;
- 1.4 Elaboriranje investicionih program u sektoru prirodnog gasa;

of form used, unless otherwise stipulated by this Law.

Section 3 Natural Gas Sector Policies

1. The Ministry of Energy and Mines is the responsible authority for development of policy in the natural gas sector, in consultation with other governmental bodies responsible for various factors affecting the sector. The policies drafted for natural gas sector, shall be reviewed at least every three years, and shall consider, the following components:

- 1.1 Building the appropriate institution framework including the competent authority to implement such policy;
- 1.2 Ensuring security of supply in natural gas;
- 1.3 Forecasting the natural gas import and export;
- 1.4 Elaborating investment programs in natural gas sector;

natyror;		
1.5 Sigurimi i mbrojtjes mjedisore;	1.5 Osiguranje zaštite okoline;	1.5 Ensuring environmental protection;
1.6 Shqyrtimi i efektivitetit në transparencën e zhvillimit të çmimeve dhe tarifave të rregulluara të gazit natyror;	1.6 Razmatranje efikasnosti u transparenciji razvoja čena i tarifa, koje su uredene za prirodni gas;	1.6 A review of the effectiveness in transparency of the development of regulated prices and tariffs of natural gas;
1.7 Rritja e efikasitetit në prodhimin, deponimin, bartjen, shpërndarjen dhe shfrytëzimin e gazit natyror;	1.7 Povećanje efikasnosti u proizvodnji, deponiranju, prevozu, raspodeli i korišćenja prirodnog gasa;	1.7 Increasing efficiency in natural gas production, storage, transmission, distribution and utilization;
1.8 Zhvillimi dhe sigurimi i kapaciteteve të deponimit të gazit natyror;	1.8 Razvoj i osiguranje kapaciteta za deponiranje prirodnog gasa;	1.8 Developing and ensuring the natural gas storage capacities;
1.9 Specifikimi i drejtimeve të kërkimeve dhe zhvillimet e mundshme për sektorin e gazit natyror dhe promovimi i teknologjive të avancuara në këtë fushë;	1.9 Specificiranje pravaca, istraživanja i mogućih razvoja za sektor prirodnog gasa, i promovisanje naprednih tehnologija u ovom polju;	1.9 Specifying the directions of relevant research and development for the natural gas sector, and promoting advanced technologies in the field;
1.10 Zhvillimi i bashkëpunimit ndërkombëtar;	1.10 Razvoj međunarodne saradnje;	1.10 Developing international cooperation;
1.11 Propozimin dhe hartimin e akteteve nënligjore në sektorin e	1.11 Predlaganje i sastavljanje pod zakonskih akata u sektoru	1.11 Proposals and drafting of secondary acts in the natural gas

gazit natyror.	prirodnog gasa.	sector.
<p>2. Ministria siguron përbushjen e këtyre elementeve duke ndërmarrë veprimet si në vijim:</p> <p>2.1 Hartimin e programeve dhe planeve për zbatimin e politikës deri në masën që agjencitë tjera nuk kanë autoritetin primar mbi to;</p> <p>2.2 Deri në masën e lejuar nga financimi, ndërmarrja e studimeve mbi pikat prioritare të politikave;</p> <p>2.3 Puna me Zyrën e Rregulatorit të Energjisë dhe subjekteve tjera udhëheqëse të sektorit të gazit natyror;</p> <p>2.4 Monitorimin e aplikimit dhe përputhshmërisë së masave të përcaktuara për mbrojtjen e mjedisit nga agjencitë që rregullojnë veprimtaritë në sektorin e gazit natyror;</p> <p>2.5 Sigurimin e i harmonizimit me standartet dhe rregulloret e Bashkimit Evropian në sektorin e gazit natyror, si dhe krijimi i</p>	<p>2. Ministarstvo osigurava ispunjenje ovih elemenata, preduzimajući radnje koje su dole navedene:</p> <p>2.1 Sastavljanje programa i planova za ostvarivanje politike do mëre, kada druge agencije ne budu imale autoritet nad njima;</p> <p>2.3 Do dozvoljene mëre od finansiranja, preduzeće za studije o prioritetnim taçkama politika;</p> <p>2.4 Posao sa Kancelarijom Regulatora Energije i ostalim rukovodećim subjektima sektora prirodnog gasa;</p> <p>2.4 Monitorisanje primenjivanja i usklajivanja određenih mera za zaštitu okoline od strane agencija koja uređuju aktivnosti u sektoru prirodnog gasa;</p> <p>2.5 Osiguranje harmonizacije sa standardima i pravilnicima Evropske Zajednice u sektoru prirodnog gasa, kao i stvaranje mehanizama koji su potrebni za</p>	<p>2. The Ministry ensures the accomplishment thereof by undertaking the following actions:</p> <p>2.1 Develop detailed programs and plans for implementing the policy to the extent that other agencies do not have primary authority;</p> <p>2.4 To the extent that funding allows, undertake studies on the priority policy items;</p> <p>2.4 Work with the Energy Regulatory Office and any other entities governing the natural gas sector;</p> <p>2.4 Monitor the application and conformity of measures established for environmental protection by the agencies regulating activities in natural gas sector;</p> <p>2.5 Ensures the harmonization with European Union standards and regulations in natural gas sector and create mechanisms necessary to their carrying</p>

	<p>mekanizmave të nevojshëm për kryerjen e tyre;</p> <p>2.6 Elaborimin dhe hartimin, bashkë me Ministrinë e Punës dhe Mirëqenies Sociale, shoqatat dhe sindikatat, për propozimet për politikat sociale gjegjëse për sektorin e gazit natyror, programet për ndihmat sociale dhe mjekësore, si dhe rehabilitimin e atyre që kanë përjetuar aksidente në punë dhe sëmundje profesionale;</p> <p>2.7 Në bashkëpunim me Ministrinë e Punës dhe Mirëqenies Sociale nxjerr Legjisacionin dytësor në lidhje me normat mbi mbrojtjen në punë në sektorit e gazit natyror.</p>	<p>njihovo izvršenje;</p> <p>2.6 Elaborisanje i sastavljanje, zajedno sa Ministarstvom Rada i Socijalne Zaštite, udruženjima i sindikatma, o predlozima za socijalne i zdravstvene politike za sektor prirodnog gasa, programi o socialnoj i zdravstvenoj pomoći, kao i rehabilitacija onih koji su doživeli udese na poslu i profesionalne bolesti;</p> <p>2.7 U saradnji sa Ministarstvom rada i socialne zaštite donosi sekundarno zakonodavstvo u vezi normi i zaštite na radu u sektoru prirodnog gasa.</p>	<p>out;</p> <p>Elaborates and develop, together with the Ministry of labor and Social Welfare, associations and trade unions organizations, proposals for social policy relevant to natural gas sector, programs for social and medical assistance and to rehabilitate those who have suffered labor accidents and professional diseases;</p> <p>2.7 In participation with Ministry of Labor and Social Welfare issues the secondary legislation in accordance with norms on work protection on the natural gas sector.</p>
<p>Neni 4 Obligimet e shërbimit publik dhe mbrojtjes së konsumatorit</p> <p>1. Zyra e Rregullatorit të Energjisë do ta ushtrojë autoritetin mbi ndërmarrjet e gazit natyror dhe industrinë e gazit natyror në Kosovë, si dhe do ta rregullojë tregun e gazit natyror të Kosovës, me qëllim të arritjes së një</p>	<p>Član 4 Obaveze javne usluge i zaštita potrošača</p> <p>1.Kančelarija Regulatora Energije, če primenjivati svoj autoritet nad preduzećima prirodnog gasa i nad industrijom prirodnog gasa na Kosovu, kao i, uredjivati če tržište prirodnog gasa na Kosovu, sa ciljem postizanja</p>	<p>Section 4 Public service obligations and customer protection</p> <p>1.The Energy Regulatory Office shall exercise authority over natural gas undertakings and the natural gas industry of Kosovo and regulate the natural gas market of Kosovo with a view to achieving a competitive, secure and environmentally sustainable market in natural gas, and further, that there shall</p>	

tregu konkurues, të sigurt dhe miqësor për mjedisin për gazin natyror, si dhe tutje, që të mos ketë asnjë diskriminim mes këtyre ndërmarrjeve në kuptimin e të drejtave, apo obligimeve të tyre.	konkurentskog tržišta, sigurnog i prijateljskog za okolinu prirodnog gasa, kao i dalje, da ne bude nikakve diskriminacije između preduzeća u pravima i njihovim obavezama.	not be any discrimination between these undertakings as regards either rights or obligations.
2. Zyra e Rregullatorit të Energjisë mund të imponojë mbi ndërmarrjet që veprojnë në sektorin e gazit, për interesa të përgjithshme ekonomike, të shërbimit publik, të cilat mund të janë të lidhura me sigurinë, duke përfshirë sigurinë e furnizimit, rregullsinë, cilësinë dhe çmimin e furnizimeve, si dhe mbrojtjen mjedisore, duke përfshirë efikasitetin e energjisë dhe mbrojtjen e klimës. Obligimet e tillë do të definohen qartësisht, në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese, të verifikuara, si dhe do të garantojnë qasje të barabartë për secilën ndërmarrje të gazit natyror tek konsumatori. Në lidhje me sigurinë e furnizimit, efikasiteti i energjisë/menaxhimi i anës së kërkësës dhe për përbushjen e qëllimeve mjedisore, siç përmendet në këtë paragraf, Zyra e Rregullatorit të Energjisë mund ta iniciojë planifikimin afatgjatë, më qëllim të ofrimit të mundësisë së kërkimit të qasjes në sistem nga palët e treta.	2.Kancelarija Regulatora Energije, može da prisili preduzeća koja deluju u sektoru gaza, za opšti privredni interes javnih usluga, koja mogu biti povezana za sigurnošću, obuhvateći i sigurnost snabdevanja, pravilnost, kvalitet i cena snabdevanja, kao i zaštitu okoline, obuhvateći i efikasnost energije i zaštitu klime. Takve obaveze, će biti definisane jasno, na transparentan način, nediskriminovane, overavajuće, kao i garantirati će jednak pristup za svako preduzeće prirodnog gasa kod potrošača. Uvezi sa sigurnošću snabdevanja, efikasnost energije/menadžiranje dela potražnje i za ispunjavanje ciljeva za okolinu, kako je napomenuto u paragrafu. Kancelarija Regulatora Energije, može da inicira dugoročno planiranje, sa ciljem pružanja mogućnosti potražnje pristupa sistemu od strane trećih stranaka.	2.The Energy Regulatory Office may impose on undertakings operating in the gas sector, in the general economic interest, public service obligations which may relate to security, including security of supply, regularity, quality and price of supplies, and environmental protection, including energy efficiency and climate protection. Such obligations shall be clearly defined, transparent, non discriminatory, verifiable and shall guarantee equality of access for any natural gas undertaking to customers. In relation to security of supply, energy efficiency/demand-side management and for the fulfillment of environmental goals, as referred to in this paragraph, the Energy Regulatory Office may institute long term planning, with a view to the possibility of third parties seeking access to the system.
3. Zyra e Rregullatorit të Energjisë do t'i	3.Kancelarija Regulatora Energije, če	3.The Energy Regulatory Office shall take appropriate measures to protect final customers and to ensure high levels of

marrë masat e nevojshme për t'i mbrojtur konsumatorët fundorë dhe për të siguruar nivele të larta të mbrojtjes së konsumatorit, duke përfshirë transparencën në lidhje me kushtet dhe afatet e përgjithshme kontraktuese, qasjen ndaj informatave të përgjithshme dhe mekanizmat e zgjidhjes së kontesteve, si dhe për të siguruar që konsumatori i privilegjuar të ketë mundësi efektive të kalojë tek furnizuesi tjetër, kur ka më shumë se një furnizues në dispozicion.

4. Zyra e Rregullatorit të Energjisë duhet t'i implementojë masat e nevojshme për të arritur synimet e kohezionit social dhe ekonomik, mbrojtjes mjedisore, të cilat mund të përfshijnë vegla për t'i luftuar ndryshimet klimatike, dhe sigurinë e furnizimit, si dhe do të merr masa nxitëse ekonomike të bazuara në legislacionin në fuqi dhe masa tjera të kërkuara nga Acquiss.

5. Zyra e Rregullatorit të Energjisë, nëpërmjet raporteve, do ta informojë Kuvendin e Kosovës mbi të gjitha masat e miratuarë për t'i përbushur obligimet e shërbimit publik, duke përfshirë mbrojtjen e konsumatorit dhe të mjedisit, si dhe ndikimet e tyre të mundshme në

preduzeti potrebne mëre za zaštitu zadnjih potrošaç i da osigura visoke nivee zaštite potrošača, obuhvateći transparentnost u vezi sa uslovima i opšte ugovorne rokove, pristup prema opštim informacijama i mehanizmima rešavanja sporova, kao za osiguranje da privilegovani potrošače, ima mogućnost da prede od jednog snabdevača kod drugog, kada postoje više od jednog snabdevača na raspolaganju

4. Kançelarija Regulatora Energije, mora da primeni potrebne mëre za postizanje ciljeva socijalne i privredne kohezije, zaštiti okoline, koja mogu obuhvatiti sredstva za delovanje protiv klimatskih promena, i sigurnost snabdevanja, kao i da će preduziti poticanje ekonomske mëre bazirane zakonodarstvom na snazi i druge mëre zatražene od Acquiss.

5. Kancelarija Regulatora Energije, preko izveštaja će informisati Skupštinu Kosova, o svim mëramë koja su donesena, za ispunjenje obaveza javnih usluga, obuhvateći zaštitu potrošača i okoline, kao i njihov moguć uticaj na domaćoj i međunarodnoj konkurenciji. Kançelarija će

consumer protection including transparency regarding general contractual terms and conditions, access to general information and dispute settlement mechanisms, and to ensure that an eligible customer is effectively able to switch to a new supplier where more than one supplier is available.

4. The Energy Regulatory Office must implement appropriate measures to achieve objectives of social and economic cohesion, environmental protection, which may include means to combat climate change, and security of supply, and also will take incentive economic measures based on the legislation in force and other measures required by Acquiss.

5. The Energy Regulatory Office shall by report inform the Assembly of Kosovo of all measures adopted to fulfill public service obligations, including consumer and environmental protection, and their possible effect on national and international competition. They shall notify the Assembly subsequently every two years of any changes to such

<p>konkurrencën vendore dhe ndërkombëtare. Zyra do ta informojë Kuvendin vijimisht çdo dy vjet mbi secilin ndryshim të atyre masave.</p> <p>6. Autoriteti mbi ndërmarrjet e gazit natyror, industrinë e gazit natyror dhe rregullimi i tregut të gazit natyror rregullohen nga Zyra e Rregulatorit të Energjisë në përputhje me autorizimet e dhëna me Ligjin mbi Rregulatorin e Energjisë.</p> <p>Neni 5 Ndërtimi dhe operimi i rrjetit të bartjes dhe obligimet tjera</p> <p>Ndërtimi dhe operimi i rrjeteve të reja të bartjes dhe shpërndarjes së gazit, ndërtimi i sistemeve gypore direkte për transitin e gazit natyror, si dhe furnizimi i gazit natyror tek konsumatorët me shumicë, do të bëhet në përputhje me Ligjin mbi Koncesionet dhe Ligjin mbi Rregulatorin e Energjisë.</p> <p>Neni 6 Caktimi i operatorit të sistemit të bartjes dhe deponimit</p>	<p>informisati Skupštinu redovno svake druge godine, o svakoj promeni ovih mera.</p> <p>6. Autoritet o preduzećima prirodnog gasa, industriji prirodnog gasa i regulisanje tržista prirodnog gasa, uređuju se od Kancelarije Regulatora Energije u skladu sa datim ovlašćenjima Zakonom o Regulatoru Energije.</p> <p>Član 5 Izgradnja i operiranje mreže za prenos i druge obaveze</p> <p>Izgradnja i operiranje novih mreža za prenos i raspodelu gasa, izgradnja direktnih cevovodnih sistema za tranzitiranje prirodnog gasa, kao i snabdevanje prirodnim gasom prema potrošačima na veliko, če se zasnivati u skladu zakona o Koncesiji i sa zakonom o Regulatoru energije.</p> <p>Član 6 Određivanje operatora sistema prenosa i depozitiranje</p>	<p>measures.</p> <p>6. The authority on the natural gas enterprises and regulation of the natural gas market are regulated from the Energy Regulatory office in accordance with the given authorization by the Energy Regulatory Law.</p> <p>Section 5 Building and operating of the transmission network and other obligations</p> <p>Building and operating new gas networks on transmission and distribution, building of direct pipeline systems for transit of natural gas, and supply of natural gas at the big customers, will be done in accordance with the Law on Concessions and Law on Energy Regulator.</p> <p>Section 6 Designation of Transmission and Storage System Operator</p> <p>1.The Energy Regulatory Office designates or requires natural gas undertakings which</p>
---	--	---

<p>1. Zyra e Rregulatorit të Energjisë cakton, apo kërkon nga ndërmarrjet e gazit natyror që janë pronare të stabilimenteve të bartjes, deponimit, apo GNL-së të emërojnë një apo më tepër operatorë sistemi për një periudhë jo më të gjatë se pesë vjet, duke marrë parasysh efikasitetin dhe balancën ekonomike. Zyra e Rregulatorit të Energjisë do t'i ndërmarrë masat e nevojshme për të siguruar që operatorët e sistemit të bartjes, deponimit dhe GNL-së të veprojnë në pajtim me nenet 7 deri në 9 të këtij ligji.</p> <p>2. Operatori i sistemit mund ta marrë emërimin e ri pas periudhës së parë pesëvjeçare, apo Zyra e Rregulatorit të Energjisë mund ta caktojë një operator të ri.</p> <p>Neni 7 Detyra e operatorit të sistemit të bartjes dhe deponimit</p> <p>1. Secili operator i sistemit të bartjes, deponimit apo/dhe GNL-së do të:</p> <p>1.1 operojë, mirëmbajë dhe zhvillojë, nën kushtet ekonomike, stabilimente të</p>	<p>1. Kančelarija Regulatora Energije, određuje ili zahteva od preduzeća prirodnog gasa, koji su vlasnici stabilimenata prenosa, depozitoranja ili TPG, da imenuju jednog ili više operatera sistema za jedan period ne dužim od pet godina, imajući u vidu efikasnost i privredni balans. Kančelarija Regulatora Energije će preduzeti potrebne mere da bi osigurala da operatori sistema prenosa, depozitiranja i TPG, da deluju u skladu sa članovima 7 do 9 ovog zakona.</p> <p>2. Operater sistema može da dobije novo naimenovanje nakon prvog petogodišnjeg perioda, ili Kančelarija Regulatora Energije može da odredi jednog novog operatera.</p>	<p>own transmission, storage or LNG facilities to designate one or more system operators, for a period not to exceed five years having regard to considerations of efficiency and economic balance. The Energy Regulatory Office shall take the measures necessary to ensure that transmission, storage and LNG system operators act in accordance with Sections 7 to 9 of this law.</p> <p>2. A system operator may have its designation renewed at the end of any five year period, or the Energy Regulatory Office may designate a new system operator.</p> <p>Section 7 Tasks of Transmission and Storage System Operator</p> <p>1. Each transmission, storage and/or LNG system operator shall:</p> <p>1.1 operate, maintain and develop under economic conditions secure, reliable and efficient transmission, storage and/or LNG facilities, with due</p>
---	--	--

<p>sigurta, të besueshme dhe efikase të bartjes, deponimit dhe/ose GNL-së, me kujdesin e duhur për mjedisin;</p> <p>1.2 përbahet nga diskriminimi mes shfrytëzuesve, apo klasave të shfrytëzuesve të sistemit, sidomos në favor të ndërmarrjeve të veta të ndërlidhura;</p> <p>1.3 sigurojë për secilin operator tjetër të sistemit të bartjes, deponimit, GNL-së dhe/ose operatorë të sistemit të shpërndarjes, informata të mjaftueshme për të siguruar që transportimi dhe deponimi i gazit natyror të mund të bëhet në pajtim me operimin e sigurt dhe efikas të sistemit të interkonektuar;</p> <p>1.4 sigurojë, për shfrytëzuesit e sistemit, informatat e nevojshme për qasje efikase ndaj sistemit.</p> <p>2. Rregullat e miratuara nga operatorët e sistemit të bartjes për balancimin e sistemit të bartjes së gazit do të jenë objektive, transparente dhe jodiskriminuese, duke përfshirë rregullat për ngarkimin e shfrytëzuesve të rrjeteve të tyre për mosbalancimin e energjisë.</p>	<p>verodostojne i efikasne stabilimente prenosa i/ili PTG sa potrebnom pažnjom za okolinu;</p> <p>1.2 se suzdržati od diskriminacije između korisnika ili klase korisnika sistema, naročito u korist svojih povezanih preduzeća;</p> <p>1.3 osigurati za svaki operater sistema prenosa, depozitiranja, PTG i/ili operateru sistema raspodele, dovoljne informacije da bi osigurao da prevoz i depozitiranje prirodnog gasa može da se izvrši u skladu sa sigurnim i efikasnim inter-konektornim sistemom;</p> <p>1.4 osigura za korisnike sistema potrebne informacije sa efikasan pristup sistemu.</p> <p>2. Donošena pravila od strane operatera sistema prenosa za balansiranje sistema prenosa gasa će biti objektivne, transparentne i ne-diskriminatore, obuhvateći pravila za utovar korisnika mreža za ne-balansiranje energije.</p>	<p>regard to the environment:</p> <p>1.2 refrain from discriminating between system users or classes of system users, particularly in favor of its related undertakings;</p> <p>1.3 provide any other transmission system operator, storage, LNG and/or any distribution system operator, sufficient information to ensure that the transport and storage of natural gas may take place in accordance with the secure and efficient operation of the interconnected system;</p> <p>1.4 provide system users with the information they need for efficient access to the system.</p> <p>2. Rules adopted by transmission system operators for balancing the gas transmission system shall be objective, transparent and non-discriminatory, including rules for the charging of system users of their networks for energy imbalance.</p> <p>3. Non-discriminatory terms and conditions, including cost-reflective tariffs,</p>
--	---	--

3. Kushtet dhe afatet jo diskriminuese, duke përfshirë tarifat reflektuese të kostos, për ofrimin e shërbimeve të tilla nga operatorët e sistemit të bartjes, do të hartohen dhe propozohen nga operatori i sistemit. Rregullat e tilla do t'i paraqiten Zyrës së Rregulatorit të Energjisë përmiratim. Rregullat e pranuara nga Zyra e Rregulatorit të Energjisë, dhe ato të cilat nuk janë refuzuar brenda 90 ditësh do të konsiderohen të miratuara. Pas miratimit, rregullat do të publikohen.
4. Operatorët e sistemit të bartjes do të prokurojnë energjinë që përdorin përkryerjen e funksioneve të tyre në bazë të procedurave transparente, jodiskriminuese dhe të bazuara në treg.

Neni 8
Pavarësia e operatorit të sistemit të bartjes dhe deponimit

1. Operatori i sistemit të bartjes është pjesë e një ndërmarrjeje të integruar vertikalish, ai do të jetë i pavarur, së paku në kuptimin e formës së vet ligjore, organizimit dhe vendimmarrjes nga aktivitetet tjera që nuk janë të lidhura me bartjen. Kjo kërkesë nuk do ta përmbjë

3. Uslove i ne-diskriminatore rokove, obuhvateći i refleksivne tarife kostoa, za pružanje takvih usluga od strane operatera prenosa, če se sastaviti i predložiti od strane operatera sistema. Takva pravila če biti predstavljena Kančelariji Regulator Energije, za prihvatanje. Prihvaćena pravila od strane Kančelarije Regulatora Energije, koja nisu odbijena za prihvatanje unutar 90 dana, če se smatrati prihvaćenim. Nakon prihvatanja, pravila će biti objavljena.
4. Operateri sistema prenosa će prokurisati energiju koju koriste za vršenje svojih funkcija na osnovu transparentnih procedura, ne-diskriminatornih i zasnovane na tržištu.

Član 8
Nezavisnost operatera sistema prenosa i depozitiranja

1. Operater sistema prenosa je deo jednog vertikalnog integrisanog preduzeća, on će biti nezavisan, najmanje u smislu svoje zakonske forme, organizacije i donošenja odluka od ostalih aktivnosti koja nisu vezana sa prenosom. Ovaj zahtev, neće sadržati obavezu za podelu

for the provision of such services by transmission system operators shall be developed and proposed by the system operator. Such rules shall be submitted to the Energy Regulatory Office for approval. Rules received by the Energy Regulatory Office and not denied approval within 90 days shall be deemed approved. Upon approval such rules shall be published.

4. Transmission system operators shall procure the energy they use for the carrying out of their functions according to transparent, non-discriminatory and market based procedures.

Section 8
Independence of Transmission and Storage System Operator

1. The transmission system operator is part of a vertically integrated undertaking, it shall be independent at least in terms of its legal form, organization and decision making from other activities not relating to transmission. This requirement shall not create an obligation to separate the ownership of assets of the transmission

obligimin për ndarjen e pronësisë mbi pasuritë e sistemit të bartjes nga ndërmarrja e integruar vertikalish.	vlasništva nad vlasništvom sistema prenosa od strane preduzeća koje je vertikalno integrisano	system from the vertically integrated undertaking.
2. Për ta siguaruar pavarësinë e operatorit të sistemit të bartjes, të përmendur në paragafin 8.1 të këtij neni, vlejnë këto kriterie minimale:	2. Da bi se osigurala nezavisnost operatora sistema prenosa, pomenutim u paragrafu 8.1 ovog člana, važe ovi minimalni kriteriji:	2. In order to ensure the independence of the transmission system operator referred to in paragraph 8.1 of this law, the following minimum criteria shall apply:
2.1 Personat që janë përgjegjës për menaxhimin e Operatorit të Sistemit të Bartjes nuk mund të marrin pjesë në strukturat e kompanisë, të ndërmarrjes së integruar të gazit natyror përgjegjëse, drejtpërdrejt apo tërthorazi, për operimin e përditshëm të prodhimit, shpërndarjes dhe furnizimit të gazit natyror;	2.1 Lica koji su odgovorni za menadžiranje Operaterom Sistema Prenosa ne mogu učestvovati u strukturama odgovorne kompanije integrisanog preduzeća za prirodnji gas, direktno ili posrednom za svakodnevno operisanje, raspodele i snabdevanje prirodnim gasom;	2.1 Persons responsible for the management of the transmission system operator may not participate in company structures of the integrated natural gas undertaking responsible, directly or indirectly, for the day-to-day operation of the production, distribution and supply of natural gas;
2.2 duhet të merren masa të përshtatshme për t'u siguaruar që interesat profesionalë të personave përgjegjës për menaxhimin e Operatorit të Sistemit të Bartjes janë marrë parasysh në atë mënyrë që sigurojnë se ata janë të aftë për të vepruar në mënyrë të pavarur;	2.2 treba preduzeti adekvatne mera za bi se osigurale profesionalni interesi odgovornih lica za menadžiranje Operatera Sistema Prenosa, da li su oni sposobni za da deluju na nezavisan način;	2.2 appropriate measures must be taken to ensure that the professional interests of persons responsible for the management of the transmission system operator are taken into account in a manner that ensures that they are capable of acting independently;
2.3 Operatori i rrjetit të bartjes do të ketë të drejta efektive të vendimmarrjes, pavarësisht nga ndërmarrja e integruar e	2.3 Operater mreže prenosa, imat če efektivno pravo donošenja odluka, nezavisno od integrisanog preduzeća	2.3 the transmission system operator shall have effective decision-making rights, independent from the integrated gas undertaking, with respect to assets necessary to operate, maintain or

gazit natyror, në lidhje me asetet e domosdoshme për operimin, mirëmbajtjen dhe zhvillimin e rrjetës. Kjo nuk duhet të pengojë ekzistimin e mekanizmave të nevojshëm koordinues për të siguruar mbrojtjen e të drejtave ekonomike dhe të mbikëqyrjes menaxheriale të kompanisë amë në lidhje me kthimin mbi asetet e rregulluara tërthorazi, në pajtim me nenin 22.2 të këtij ligji, në kompaninë vartëse.

2.4 Në veçanti në kontest të paragrafit 2.3 të këtij neni, do t'i mundësojë kompanisë amë që ta miratojë planin vjetor financiar, apo ndonjë instrument tjeter ekuivalent, të operatorit të sistemit të bartjes, si dhe t'i përcaktojë kufijtë globalë mbi nivelet e detyrimeve të kompanisë së saj vartëse. Kjo nuk i lejon kompanisë amë që të ofrojë udhëzime në lidhje me operacionet e përditshme, e as në lidhje me vendimet individuale për ndërtimin apo avancimin e linjave të bartjes, të cilat nuk tejkalojnë kushtet e planit të miratuar financiar, apo ndonjë instrumenti ekuivalent.

2.5 Operatori i rrjetit të bartjes harton programin e mbarëvajtjes, që parashikon

prirodnog gasa, u vezi sa neophodnim asetima za operisanje, održavanje i razvoj mreže. Ovo ne treba smetati postojanje potrebnih koordiniranih mehanizma za odguranje zaštita ekonomskih prava i menadžerkog nadgledanja matične kompanije u vezi sa asetima koji su regulisani u skladu Članom 22.2 ovog zakona, u zavisnoj kompaniji.

2.4 Naročito, u kontekstu stava 2. 3 ovog člana, omogućiti će matičnu kompaniju sa donosi godišnji finansijski plan, ili neki drugi ekvivalent, operatera sistema prenosa, ako i odreditat će globalne graniče nad nivoima obaveza njene zavisne kompanije. Ovo ne dozvoljava matičnoj kompaniji da pruža uputstva u vezi sa svakodnevним operacijama, ni u vezi sa individualnim odlukama u vezi sa izgradnjom i unapređivanjem linija prenosa, koja ne prevazilaze uslove finansijskog plana koji je donošen, ili nekog drugog ekvivalentnog instrumenta.

2.5 Operater mreže prenosa, sastavlja program tokova koji predviđa mere sa

develop the network. This should not prevent the existence of appropriate coordination mechanisms to ensure that the economic and management supervision rights of the parent company in respect of return on assets regulated indirectly in accordance with Section 22.2 of this law, in a subsidiary are protected.

2.4 In particular, on the contest of the paragraph 2.3 of this section shall enable the parent company to approve the annual financial plan, or any equivalent instrument, of the transmission system operator and to set global limits on the levels of indebtedness of its subsidiary. It shall not permit the parent company to give instructions regarding day-to-day operations, nor with respect to individual decisions concerning the construction or upgrading of transmission lines, that do not exceed the terms of the approved financial plan, or any equivalent instrument;

2.5 the transmission system operator shall establish a compliance program, which sets out measures taken to ensure that discriminatory conduct is

masat që sigurojnë përjashtimin e sjelljes diskriminuese dhe siguron mbikëqyrjen adekuate të tij. Programi përcakton obligimet e veçanta të cilat i përbushin të punësuarit. Një raport vjetor, që përcakton masat e ndërmarra, do të parashtronhet nga personi apo organi përgjegjës për monitorimin e programit të mbarëvajtjes tek Zyra e Rregulatorit për Energji, si dhe i njëjtë do të publikohet.

Neni 9 **Konfidencialiteti i operatorit të sistemit të bartjes dhe deponimit**

1. Pa paragjykuar nenin 15 të këtij ligji, apo ndonjë obligim tjetër ligjor për zbulimin e informatave, secili operator i sistemit të bartjes, deponimit dhe/ose GNL-së, duhet ta ruajë fshehtësinë e informatave të ndjeshme komerciale të siguruara në vazhdën e kryerjes së punëve të tij, si dhe do ta ndalojë zbulimin në mënyrë diskriminuese të informatave mbi veprimtarinë e vet, të cilat informata mund të jenë me përparësi komerciale.

2. Operatorët e sistemit të bartjes, në

osiguranje iskljuçenja diskriminatnog ponašanja i osigura njeno adekvatno nadgledanje. Program određuje posebne obaveze koje ispunjavaju zaposleni. Jedan godišnji izveštaj, koji određuje preduzete mere, bit će predstavljen od strane odgovornog lica ili organa za monitorisanje programa održavanja kod Kancelarije Regulatora Enerđije, isto tako bit će objavljen.

Član 9 **Konfidencialnost operatera sistema prenosa i depozitiranja**

1. Bez presuđivanja Člana 15 ovog zakona, ili nekog druge zakonske obaveze za otkrivanje informacija, svaki operater sistema prenosa, depozitiranja i/ili TPG treba za čuva tajnost osetljivih komercijalnih informacija, osiguranim tokom vršenja njenih poslova, kao i da ne dozvoljava otkrivanje na diskriminatori način informacije o svojoj aktivnosti, koja može biti sa komercijalnom prednošću.

2. Operater sistema prenosa, u

excluded, and ensure that observance of it is adequately monitored. The program sets out the specific obligations which fulfil the employees to meet this objective. An annual report, setting out the measures taken, shall be submitted by the person or body responsible for monitoring the compliance program to the Energy Regulatory Office and shall be published.

Section 9 **Confidentiality for Transmission and Storage System Operator**

1. Without prejudice to Section 15 of this law, or any other legal obligation to disclose information, each transmission, storage and/or LNG system operator shall preserve the confidentiality of commercially sensitive information obtained in the course of carrying out its business, and shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner.

2. Transmission system operators shall not, in the context of sales or purchases of natural gas by related

kontekstin e shitjeve apo blerjeve të gazit natyror nga ndërmarrjet gjegjëse, nuk do të abuzojnë me informatat e ndjeshme komerciale, të siguruara nga palët e treta, në kontekstin e ofrimit apo negocimit të qasjes ndaj sistemit.

Neni 10
Caktimi i operatorit të sistemit të shpërndarjes

1. Zyra e Rregullatorit të Energjisë do të caktojë, apo do të kërkojë nga ndërmarrjet e gazit natyror, që janë pronare të sistemeve të shpërndarjes të caktojnë, për një periudhë jo më të gjatë se pesë vjet, duke marrë parasysh efikasitetin dhe balansin ekonomik, një apo më shumë operatorë sistemi.
2. Zyra e Rregullatorit të Energjisë do të ndërmarrë masat e nevojshme për të siguruar që operatorët e sistemit të shpërndarjes të veprojnë në pajtim me nenet 11deri në 13 të këtij ligji.
3. Operatori i sistemit mund ta rinojë caktimin e vet në fund të periudhës pesëvjeçare, apo Zyra e Rregullatorit të Energjisë mund të caktojë një operator të ri

kontekstu prodaje i kupovine priodnog gasa od dotiçnih preduzeća, neće zloupotrebiti osetljive komercijalne informacije, koje su osigurane od strane treçih stranaka, u kontekstu pružanja i pregovaranja o pristupu sistemu.

Član 10
Određivanje operatera raspodele

1. Kancelarija Regulatora Energije će odrediti, ili će potraživati od preduzeća priodnog gasa da budu vlasnici sistema raspodele, da imenuje za jedan period ne dužim od pet godina, Imajući u vidu efikasnost i privredni balans, jednog ili više operatera sistema.
2. Kancelarija Regulatora Sistema, će preduzeti potrebne mera da bi osigurala da operateri sistema raspodele deluju u skladu sa članovima 11 do 13. ovog zakona.
3. Operater sistema, može da ponovno naimenuje sebe na kraju petogodišnjeg perioda, ili Kancelarija Regulatora Energije će imenovati novog operatera

undertakings, abuse commercially sensitive information obtained from third parties in the context of providing or negotiating access to the system.

Section 10
Designation of Distribution System Operator

1. The Energy Regulatory Office shall designate or shall require natural gas undertakings which own distribution systems to designate, for a period not to exceed five years having regard to considerations of efficiency and economic balance, one or more system operators.
2. The Energy Regulatory Office shall take the measures necessary to ensure that distribution system operators act in accordance with Sections 11 to 13 of this law.
3. The system operator may have its designation renewed at the end of any five year period, or the Energy Regulatory Office may designate a new system operator.

sistemi.

Neni 11
Detyrat e Operatorit të sistemit të shpërndarjes

1. Secili operator i sistemit të shpërndarjes do të:

1.1 operojë, mirëmbajë dhe zhvillojë, nën kushtet ekonomike, sistem të sigurt, të besueshëm dhe efikas, me kujdesin e duhur për mjesdin;

1.2 përbahet nga diskriminimi mes shfrytëzuesve apo klasave të shfrytëzuesve të sistemit, sidomos në favor të ndërmarrjeve të veta të ndërlidhura;

1.3 sigurojë për secilin operator tjetër të sistemit të bartjes, deponimit, të GNL-së dhe/ose operator të sistemit të shpërndarjes, informata të mjaftueshme për të siguar që transportimi dhe deponimi i gazit natyror të mund të bëhet në mënyrë të pajtueshme me operimin e sigurt dhe efikas të sistemit të interkonektuar;

1.4 sigurojë për shfrytëzuesit e sistemit

sistema.

Član 11
Zadaci Operatera sistema raspodele

1. Svaki operater sistema raspodele, çë:

1.1 operisati, održavati i razvijati u privrednim uslovima, sigurni, verovatan i efikasan sistem, sa potrebnom pažnjom za okolinu;

1.2 suzdržati se od diskriminacije medu korisnicima sistema, naročito u korist svojih povezanih preduzeća;

1.3 osigurati za svakog operatera sistema prenosa, depozitiranja, TPG-a i/ili operateru sistema raspodele, dovoljne informacije za osiguranje prevoza i depozitiranja prirodnog gasa, da bi se isti izvršio na najbolji, sigurni i efikasan način u sistemu interkoneksion;

1.4 osigura za korisnike sistema

Section 11
Tasks of Distribution System Operator

1. Each distribution system operator shall:

1.1 operate, maintain and develop under economic conditions secure, reliable and efficient system, with due regard to the environment;

1.2 refrain from discriminating between system users or classes of system users, particularly in favor of its related undertakings;

1.3 provide any other distribution system operator, transmission and/or storage, as well as any LNG system operator, sufficient information to ensure that the transport and storage of natural gas may take place in a manner compatible with the secure and efficient operation of the interconnected system;

1.4 provide system users with the information they need for efficient access to the system.

<p>informatat e nevojshme për qasje efikase ndaj sistemit.</p> <p>2. Rregullat e miratuara nga operatorët e sistemit të shpërndarjes për balancimin e sistemit të shpërndarjes së gazit do të janë objektive, transparente dhe jodiskriminuese, duke përfshirë rregullat për ngarkimin e shfrytëzuesve të rrjeteve të tyre për mosbalancimin e energjisë.</p> <p>3. Kushtet dhe afatet jodiskriminuese, duke përfshirë tarifat reflektuese të kostos, për ofrimin e shërbimeve të tillë nga operatorët e sistemit të shpërndarjes, nga operatori i sistemit hartohen dhe propozohen.</p> <p>4. Rregullat do t'i paraqiten Zyrës së Rregulatorit të Energjisë për miratim. Rregullat e pranuara nga Zyra e Rregulatorit të Energjisë dhe ato që nuk janë refuzuar brenda 90 ditësh konsiderohen të miratuara. Pas miratimit, rregullat do të publikohen.</p> <p style="text-align: center;">Neni 12 Pavarësia e operatorit të sistemit të shpërndarjes</p> <p>1.Nëse operatori i sistemit të</p>	<p>potrebne informacije za efikasan pristup sistemu;</p> <p>2. Pravila koja su prihvaçena od strane operatera sistema raspodele za balansiranje sistema raspodele gasa, će biti objektivan, transparentna i ne-diskriminatorna, obuhvateći i pravila za terećenje korisnika svojih mreža za ne ostvarivanje balansiranja energije.</p> <p>3. Uslovi i ne-diskriminatori rokovi, obuhvateći i refleksivne tarife kostoa, za pružanje takvih usluga od strane operatera sistema prenosa, od strane operatera sistema izrađuju i predlažu se.</p> <p>4. Pravila će biti predstavljena Kancelariji Regulatora Energije za prihvaćenje. Prihvaćena pravila od strane Kancelarije Regulatora Energije, koja nisu odbijena unutar 90 dana, smatraju se prihvaćenim. Nakon donošenja, pravila će biti objavljena.</p> <p style="text-align: center;">Član 12 Nezavisnost operatera sistema raspodele</p> <p>1. Ako operater sistema raspodele je deo</p>	<p>2. Rules adopted by distribution system operators for balancing the gas distribution system shall be objective, transparent and non-discriminatory, including rules for the charging of system users of their networks for energy imbalance.</p> <p>3. Non-discriminatory terms and conditions, including cost-reflective tariffs, for the provision of such services by transmission system operators shall be developed and proposed by the system operator.</p> <p>4. Rules shall be submitted to the Energy Regulatory Office for approval. Rules received by the Energy Regulatory Office and not denied approval within 90 days shall be deemed approved. Upon approval such rules shall be published.</p> <p style="text-align: center;">Section 12 Independence of Transmission and Storage System Operator</p> <p>1. If the distribution system operator is part of a vertically integrated undertaking, it shall be independent at</p>
---	--	---

shpërndarjes është pjesë e një ndërmarrjeje të integruar vertikalisht, ai do të jetë i pavarur, së paku në kuptimin e formës së vet ligjore, organizimit dhe vendimmarries, nga aktivitetet tjera që nuk janë të lidhura me shpërndarjen. Kjo kërkesë nuk do të përbajë obligimin për ndarjen e pronësisë mbi pasuritë e sistemit të shpërndarjes nga ndërmarrja e integruar vertikalisht.

2.Për të siguruar pavarësinë e operatorit të sistemit të shpërndarjes, të përmendur në paragrafin 12.1, vlejnë këto kritere minimale:

2.1 Personat përgjegjës për menaxhimin e Operatorit të Sistemit të shpërndarjes nuk mund të marrin pjesë në strukturat e kompanisë të ndërmarrjes së integruar të gazit natyror përgjegjëse, drejtpërdrejt apo tërthorazi, për operimin e përditshëm të prodhimit, bartjes dhe furnizimit të gazit natyror;

2.2 Merren masa të përshtatshme për t'u siguruar që interesat profesionale të personave përgjegjës për menaxhimin e Operatorit të Sistemit të shpërndarjes janë marrë parasysh në atë mënyrë që

vertikalno integrisanog preduzeća, on ce biti nezavisan najmanje u smislu svoje zakonske forme, organizacije i donošenja odluka od drugih aktivností koja nisu povezane sa raspodelom. Ovaj zahtev neće sadržati obavezu u podeli vlasništva nad vlasništvom sistema raspodele od vertikalno integrisanog preduzeća.

2. Da bise osigurala nezavisnost operatera sistema raspodele, koja je napomenuta u paragrafu 12.1, vase ovi minimalni kriteriji:

2.1 Lica koja su odgovorna za menadžiranje Operatera Sistema Raspodele, ne mogu da učestvuju u strukturama odgovorne kompanije integrisanog preduzeće prirodnog gasa, direktno ili posredno za svakodnevno operisanje proizvodnje, prenosa i snabdevanje prirodnim gasom;

2.2 Preduzimaju se pogodne mëre da bi se osigurali stručni interesi odgovornih lica za menadžiranje Operatera Sistema raspodele, uzeti su u obzir na takav naçin da se osigura

least in terms of its legal form, organization and decision making from other activities not relating to distribution. This requirement shall not create an obligation to separate the ownership of assets of the distribution system from the vertically integrated undertaking.

2. In order to ensure the independence of the distribution system operator referred to in paragraph 12.1, the following minimum criteria shall apply:

2.1 the persons responsible for the management of the distribution system operator may not participate in company structures of the integrated natural gas undertaking responsible, directly or indirectly, for the day-to-day operation of the production, transmission and supply of natural gas;

2.2 appropriate measures must be taken to ensure that the professional interests of persons responsible for the management of the distribution system operator are taken into account in a manner that ensures that they are capable of acting

sigurojnë se ata janë të aftë për të vepruar në mënyrë të pavarur;

2.3 Operatori i rrjetit të shpërndarjes do të ketë të drejta efektive të vendimmarjes, pavarësisht nga ndërmarrja e integruar e gazit natyror, në lidhje me asetet e domosdoshme për operimin, mirëmbajtjen dhe zhvillimin e rrjetit. Kjo nuk duhet ta pengojë ekzistimin e mekanizmave të nevojshëm koordinues për të siguruar mbrojtjen e të drejtave ekonomike dhe të mbikëqyrjes menaxheriale të kompanisë amë në lidhje me kthimin mbi asetet e rregulluara tërthorazi, në pajtim me nenin 22.2 të këtij ligji, në kompaninë vartëse.

2.4 Në veçanti, kjo do t'i mundësojë kompanisë amë që ta miratojë planin vjetor financier, apo ndonjë instrument tjeter ekvivalent, të operatorit të sistemit të shpërndarjes, si dhe të përcaktojë kufijtë globalë mbi nivelet e detyrimeve të kompanisë së saj vartëse. Kjo nuk i lejon kompanisë amë që të ofrojë udhëzime në lidhje me operacionet e përditshme, e as në lidhje me vendimet individuale në lidhje me ndërtimin apo avancimin e linjave të

da su oni sposobni da deluju na nezavisan naçin;

2.3 Operater mreže raspodele, posedovat će efektivna prava donošenja odluka, nezavisno od integrisanog preduzeća prirodnog gasa, u vezi sa potrebnim assetima za operisanje, i održavanje mreže. Ovo ne sprečavati postojanje potrebnih mehanizama za koordinaciju za osiguranje zaštite ekonomskih prava i menadžerskog nadgledanja matične kompanije, u vezi sa vraćanjem posrednim putem uredenih aseta u skladu sa e Članom 22.2 ovog zakona u zavisnoj kompaniji.

2.4 Posebno, ovo će omogućiti matičnoj kompaniji, da donosi godišnji finansijski plan, ili neki ekvivalenti instrumenat, operatera sistema raspodele, kao i da odredi globalne graniče nad nivoima obaveze svoje zavisne kompanije. Ovo ne dozvoljava matičnu kompaniju da pruža uputstva u vezi sa svakodnevnim operacijama i unapredovanjem linija raspodele, koja ni prekoračuju uslove prihvaćenog

independently;

2.3 the distribution system operator shall have effective decision-making rights, independent from the integrated gas undertaking, with respect to assets necessary to operate, maintain or develop the network. This should not prevent the existence of appropriate coordination mechanisms to ensure that the economic and management supervision rights of the parent company in respect of return on assets regulated indirectly in accordance with Section 22.2 of this law in a subsidiary are protected.

2.4 In particular, this shall enable the parent company to approve the annual financial plan, or any equivalent instrument, of the distribution system operator and to set global limits on the levels of indebtedness of its subsidiary. It shall not permit the parent company to give instructions regarding day-to-day operations, nor with respect to individual decisions concerning the construction or upgrading of distribution lines, that do not exceed the terms of the approved financial

<p>shpërndarjes, të cilat nuk tejkalojnë kushtet e planit të miratuar financiar, apo ndonjë instrumenti ekvivalent.</p> <p>2.5 Operatori i rrjetit të shpërndarjes harton programin e mbarëvajtjes, që parashikon masat që sigurojnë përjashtimin e sjelljes diskriminuese dhe siguron mbikëqyrjen adekuate të tij. Programi përcaktonjë obligimet e veçanta të cilat i përbushin të punësuarit. Një raport vjetor, që përcakton masat e ndërmarrja, do të parashtronhet nga personi apo organi përgjegjës për monitorimin e programit të mbarëvajtjes tek Zyra e Rregullatorit për Energji, si dhe i njëjtë do të publikohet.</p> <p>Neni 13 Konfidencialiteti i operatorit të sistemit të shpërndarjes</p> <p>1. Pa paragjykuar nenin 15 të këtij ligji, apo ndonjë obligim tjetër ligjor për zbulimin e informatave, secili operator i sistemit të shpërndarjes ruan fshehtësinë e informatave të ndjeshme komerciale të siguruara në vazhdën e kryerjes së punëve të tij, si dhe ndalon zbulimin në</p>	<p>finansijskog plana, ili nekog drugog ekvivalentnog instrumenta.</p> <p>2.5 Operater sistema raspodele, sastavlja program tokët që predviđa mere koja osiguravaju isključivanje diskriminatorno ponašanje i osigura adekvatno njeno nadgledanje. Program a određuje posebne obaveze zaposlenog. Godišnji izveštaj koji utvrđuje preduzete mere, biće predstavljen od strane lica ili odgovornog organa za monitorisanje programa kod Kancelarije Regulatora Energije, kao i isti treba se objaviti.</p>	<p>plan, or any equivalent instrument;</p> <p>2.5 the distribution system operator shall establish a compliance program, which sets out measures taken to ensure that discriminatory conduct is excluded, and ensure that observance of it is adequately monitored. The program sets out the specific obligations which are fulfilled from employees. An annual report, setting out the measures taken, shall be submitted by the person or body responsible for monitoring the compliance program to the Energy Regulatory Office and shall be published.</p> <p>Section 13 Confidentiality for Distribution System Operator</p> <p>1. Without prejudice to Section 15 of this law or any other legal obligation to disclose information, each distribution system operator preserves the confidentiality of commercially sensitive information obtained in the course of carrying out its business, and prevents information about its own activities which may be commercially</p>
---	---	---

mënyrë diskriminuese të informatave mbi veprimtarinë e vet, të cilat informata mund të jenë me përparësi komerciale.

2. Operatorët e sistemit të shpërndarjes, në kontekstin e shitjeve apo blerjeve të gazit natyror nga ndërmarrjet gjegjëse, nuk do të abuzojnë me informatat e ndjeshme komerciale të siguruara nga palët e treta në kontekstin e ofrimit apo negocimit të qasjes ndaj sistemit.

Neni 14 Operatori i sistemit të kombinuar

1. Përkufizimet në nenet 8.1 dhe 12.1 nuk do ta ndalojnë operimin e një operatori të kombinuar të sistemit të bartjes, GNL-së, deponimit dhe shpërndarjes, i cili është i pavarur në kuptimin e formës së tij ligjore, organizimit dhe vendimmarrjes, nga aktivitetet tjera që nuk janë të lidhura me operacionet e sistemit të bartjes, GNL-së, deponimit dhe shpërndarjes, si dhe që përbushin kërkesat e përcaktuara me paragrafët 1.1 deri në 1.4 të këtij neni. Kushtet e këtij neni nuk do ta krijojnë obligimin e ndarjes së pronësisë së aseteve të sistemit të kombinuar nga ndërmarrja e

informacijë o swojoj aktivnosti, koja mogu da poseduju komercjalnë prednost.

2. Operater sistema raspodele, u kontekstu prodaje i kupovine prirodнog gasa od dotičnih preduzeća, ne se zloupotrebljavati osetljive komercjalne informacije, koje su osigurane od strane trećih stranaka, u kontekstu pružanja ili pregovaranja pristupa sistema..

Član 14 Operater kombinovanog sistema

1. Definicije u članovima 8.1 i 12.1 neće sprečavati operisanje jednog kombinovanog operatera sistema prenosa, TPG, depozitiranje, i raspodele, koji je nezavisan u zakonskom smislu, organiziranošcu i donošenja odluka od drugih aktivnosti koja nisu povezana sa operacijama sistema prenosa, TPG, depozitiranju i raspodele, kao i da ispunjava zahteve koje su određene stavom 1.1 do 1.4 ovog zakona. Uslovi ovog Člana neće stvarati obavezu podele vlasništva aseta kombinovanog sistema, vertikalno integrisanog preduzeća. Uslovi

advantageous from being disclosed in a discriminatory manner.

2. Distribution system operators shall not, in the context of sales or purchases of natural gas by related undertakings, abuse commercially sensitive information obtained from third parties in the context of providing or negotiating access to the system.

Section 14 Combined System Operator

1. The terms of Sections 8.1 and Section 12.1 shall not prevent the operation of a combined transmission, LNG, storage and distribution system operator, which is independent in terms of its legal form, organization and decision making from other activities not relating to transmission, LNG, storage and distribution system operations and which meets the requirements set out in paragraphs 1.1 to 1.4 of this section. The terms of this Section shall not create an obligation to separate the ownership of assets of the combined system from the vertically integrated undertaking. The conditions for being permitted to be a combined system

integruar vertikalisht. Kushtet për t'u lejuar për t'u bërë operator i sistemit të kombinuar do të përfshijnë:

1.1 personat përgjegjës për menaxhimin e Operatorit të Sistemit të kombinuar nuk marrin pjesë në strukturat e kompanisë të ndërmarrjes së integruar të gazit natyror, drejtpërdrejt apo tërthorazi, për operimin e përditshëm të prodhimit dhe furnizimit të gazit natyror;

1.2 masat e përshtatshme për t'u siguruar që interesat profesionale të personave përgjegjës për menaxhimin e Operatorit të Sistemit të kombinuar janë marrë parasysh në atë mënyrë që sigurojnë se ata janë të aftë për të vepruar në mënyrë të pavarur;

1.3 operatori i rrjetit të shpërndarjes do të ketë të drejta efektive të vendimmarjes, pavarësisht nga ndërmarrja e integruar e gazit natyror, në lidhje me asetet e domosdoshme për operimin, mirëmbajtjen dhe zhvillimin e rrjetit. Kjo nuk duhet ta pengojë ekzistimin e mekanizmave të nevojshëm

za dozvoljavje biti operatorom kombinovanog sistema është obuhvatiti:

1.1 Odgovorna lica za menadžiranje Operatorom kombinovanog Sistema, ne učestvuju u strukturama kompanije integrisanog preduzeća prirodnog gasa, direktno ili indirektno, za svakodnevno operisanje proizvodnjom i snabdevanjem prirodnim gasom;

1.2 Pogodne mëre da bi se osigurali da profesionalni interesi odgovornih lica za menadžiranje Operatora kombinovanog Sistema, su uzeti u obzir, tako da se osigura da su oni sposobni da deluju na nezavistan naçin;

1.3 Operater mreže raspodele është posedovati efektivna prava donošenja odluka, nezavisno od integrisanog preduzeća prirodnog gasa, u vezi sa potrebnim asetima održavanja i razvoja mreže. Ovo neće smetati postojanje potrebnih mehanizma za koordinaciju za osiguranje zaštite privrednih prava i menadžersko

operator shall include:

1.1 Persons responsible for the management of the combined system operator don't participate in company structures of the integrated natural gas, directly or indirectly, for the day-to-day operation of the production and supply of natural gas;

1.2 appropriate measures to ensure that the professional interests of persons responsible for the management of the combined system operator are taken into account in a manner that ensures that they are capable of acting independently;

1.3 the combined system operator shall have effective decision-making rights, independent from the integrated gas undertaking, with respect to assets necessary to operate, maintain or develop the network. This should not prevent the existence of appropriate coordination mechanisms to ensure that the economic and management supervision rights of the parent company in respect of return on assets,

koordinues për ta siguruar mbrojtjen e të drejtave ekonomike dhe të mbikëqyrjes menaxheriale të kompanisë amë në lidhje me kthimin mbi asetet e rregulluara tërthorazi, në pajtim me nenin 22.2, në kompaninë vartëse.

1.4 në veçanti, kjo do t'i mundësojë kompanisë amë që ta miratojë planin vjetor financiar, apo ndonjë instrument tjeter ekuivalent, të operatorit të sistemit të shpërndarjes, si dhe të përcaktojë kufijtë globalë mbi nivelet e detyrimeve të kompanisë së saj vartëse. Kjo nuk i lejon kompanisë amë që të ofrojë udhëzime në lidhje me operacionet e përditshme, e as në lidhje me vendimet individuale në lidhje me ndërtimin apo avancimin e linjave të shpërndarjes, të cilat nuk tejkalojnë kushtet e planit të miratuar financiar, apo ndonjë instrumenti ekuivalent.

1.5 operatori i rrjetit të kombinuar harton programin e mbarëvajtjes që parashikon masat që sigurojnë përjashtimin e sjelljes diskriminuese dhe siguron mbikëqyrjen adekuate të tij. Programi duhet të përcaktojë

nadgledanje matične kompanije u vezi sa vraçanjem uređenih aseta u skladu Çlanom 22.2 zavisne kompanije.

regulated indirectly in accordance with Section 22.2 in a subsidiary are protected.

1.4 Naročito, ovo će omogućiti matičnoj kompaniji da donosi godišnji finansijski plan, ili neki drugi ekvivalentni instrumenat, operatera sistema raspodele, kao i da odredi globalne graniče nad nivoima obaveza svoje zavisne organizacije. Ovo neće dozvoliti matičnu kompaniju da pruža uputstva u vezi sa svakodnevnim poslovima, niti u vezi sa individualnim odlukama u vezi sa izgradnjom ili unapređivanjem linija raspodele, koja ne prevazilaze uslove finansijskog plana koji je prihvaćen, ili nekog drugo ekvivalentnih instrumenata.

1.5 Operator kombinovane mreže, sastavlja plan toka i predviđa mere koja osiguravaju isključenje diskriminatorno ponašanje i osigura adekvatno nadgledanje. Program treba da predodredi posebne obaveze, koje

1.4 In particular, this shall enable the parent company to approve the annual financial plan, or any equivalent instrument, of the combined system operator and to set global limits on the levels of indebtedness of its subsidiary. It shall not permit the parent company to give instructions regarding day-to-day operations, nor with respect to individual decisions concerning the construction or upgrading of transmission and distribution lines, that do not exceed the terms of the approved financial plan, or any equivalent instrument:

1.5 the combined system operator shall establish a compliance program, which sets out measures taken to ensure that discriminatory conduct is excluded, and ensure that observance of it is adequately monitored. The program shall set out the specific obligations of employees to meet this objective. An

obligimet e veçanta që të punësuarit duhet t'i përbushin. Një raport vjetor, që do të përcaktojë masat e ndërmarra, do të parashtronhet nga personi apo organi përgjegjës për monitorimin e programit të mbarëvajtjes tek Zyra e Rregullatorit për Energji, si dhe i njëjtë do të publikohet.

Neni 15 E drejta e qasjes ndaj llogarive

1. Zyra e Rregullatorit të Energjisë, deri në masën e domosdoshme për kryerjen e funksioneve të saj, do ta ketë të drejtën e qasjes ndaj llogarive të ndërmarrjeve të gazit natyror, siç është përcaktuar me nenin 16 të këtij ligji.
2. Zyra e Rregullatorit të Energjisë ruan fshehtësinë e informatave të ndjeshme komerciale; duke marrë parasysh, megjithatë që zbulimi i informatave të tillë mund të bëhet nga Zyra e Rregullatorit të Energjisë kur kjo është e domosdoshme për t'i kryer funksionet e veta.

zaposleni moraju izvrsiti. Jedan godišnji izveštaj, če predodrediti preduzete mere, i bit će predstavljen od strane odgovornog lica ili organa za monitorisanje programa toka, kod Kancelarije Regulatora Energije. Kao i isti će biti objavljen.

Član 15 Pravo pristupa kontima

1. Kancelarija Regulatora Energije, do potrebne mere sa vršenje njenih funkcija, imat će pravo pristupa kontima preduzeća prirodnog gasa, kako je predodređeno Članom 16 ovog zakona
2. Kancelarija Regulatora Energije, čuva tajnost osetljivih komercijalnih tajnosti; imaju u vidu, međutim da otkrivanje takvih informacija može da će izvrši od strane Kancelarije Regulatora Energije, kada je to preko potrebno za vršenje njenih funkcija.

annual report, setting out the measures taken, shall be submitted by the person or body responsible for monitoring the compliance program to the Energy Regulatory Office and shall be published.

Section 15 Right of access to accounts

1. The Energy Regulatory Office shall, insofar as necessary to carry out its functions, have right of access to the accounts of natural gas undertakings as set out in Section 16 of this law.
2. The Energy Regulatory Office preserves the confidentiality of commercially sensitive information; provided, however, that the disclosure of such information may be made by the Energy Regulatory Office where this is necessary in order for it to carry out its functions.

Section 16 Unbundling of accounts

Neni 16
Shthurja e llogarive

1. Zyra e Rregullatorit të Energjisë siguron që llogaritë e ndërmarrjeve të gazit natyror të mbahen në pajtim me paragrafët 2 deri në 5 të këtij nenit. Aty ku ndërmarrjet përfitojnë nga përashtimet e këtyre dispozitave, në bazë të nenit 24.1 apo 24.2, ato së paku do të mbajnë llogaritë e tyre të brendshme në pajtim me këtë nen.

2. Ndërmarrjet e gazit natyror, pa marrë parasysh sistemin e tyre të pronësisë apo formën ligjore, do të hartojnë, të paraqesin për revizion dhe publikojnë llogaritë e tyre vjetore, në pajtim me legjislacionin në fuqi me llogaritë vjetore të shoqërive me përgjegjësi të kufizuar. Ndërmarrjet që ligjërisht nuk janë të obliguara t'i publikojnë llogaritë e tyre vjetore do ta mbajnë një kopje të këtyre në dispozicion të publikut në zyrën e tyre qendrore.

3. Ndërmarrjet e gazit natyror, në llogarimbajtjen e tyre të brendshme, do të mbajnë llogari të veçanta për secilën veprimtari në bartje, shpërndarje, GNL dhe deponim, ashtu siç do të ishin të obliguara

Član 16
Uništavanje konta (računa)

1. Kancelarija Regulatora Energije osigurava da računi preduzeća prirodnog gasa, održavaju u skladu sa paragrafima 2 do 5 ovog člana.. Tamo gde preduzeća dobijaju iz izbegavanja ovih paragrafa, na osnovu Člana 24.1 ili 24.2, , one u najmanju ruku će održavati unutrašnje račune u skladu sa ovim članom.

2. Preduzeća prirodnog gasa, bez obzira o svojim sistemima vlasništva i zakonske forme, će sastavljati, predstavljati i objavljivati svoje godišnje obračune u skladu sa zakonodavstvom na snazi, godišnjim obračunima društava sa ograničenim odgovornošću. Preduzeća, koja zakonski nisu obavezne da objavljuju svoje godišnje obračune, će držati po jednu kopiju istih, da raspolaganje publike u svojim centralnim kancelarijama.

3. Preduzeća prirodnog gasa, u svojim unutrašnjim računima, će održavati posebne račune za svaku aktivnost u prenosu, raspodeli, TPG ili depozitiranju, tako kako bi bili obavezni ako bi aktivnosti

1. The Energy Regulatory Office ensures that the accounts of natural gas undertakings are kept in accordance with paragraphs 2 to 5 of this article. Where undertakings benefit from derogation from this provision on the basis of Section 24.1 or 24.2, they shall at least keep their internal accounts in accordance with this Section.

2. Natural gas undertakings, whatever their system of ownership or legal form, shall draw up, submit to audit and publish their annual accounts in accordance with legislation in force concerning the annual accounts of limited liability companies. Undertakings which are not legally obliged to publish their annual accounts shall keep a copy of these at the disposal of the public at their head office.

3. Natural gas undertakings shall, in their internal accounting, keep separate accounts for each of their transmission, distribution, LNG and storage activities as they would be required to do if the activities in question were carried out by separate undertakings, with a view to avoiding

të bënin nëse veprimtaritë në fjalë do të bëhen nën nga ndërmarrjet e ndara, me qëllim të shmangjes së diskriminimit, subvencionimit të tërthortë dhe çrrëgullimit të konkurrencës. Ndërmarrjet mbajnë llogari, të cilat mund të jenë të konsoliduara, për aktivitetet tjera gazi që nuk ndërlidhen me bartjen, shpërndarjen, GNL-në dhe deponimin.

4. Të ardhurat nga pronësia e rrjetit bartës/shpërndarës do të specifikohen në llogari. Deri më 1 janar 2015, ato do të mbajnë llogari të veçanta për aktivitetet mbi konsumatorët e privilegjuar dhe aktivitetet për konsumatorët tjerë. Aty ku është e mundur, ato do të mbajnë llogari të konsoliduara për aktivitetet tjera, përvëç gazit. Llogaritë e brendshme do të përfshijnë bilancin e gjendjes dhe llogaritë e fitimit dhe të humbjes për secilën veprimtar.

5. Revizioni, i përmendur në paragrafin 2, në veçanti do të verifikojë respektimin e obligimit të shmangies së diskriminimit dhe subvencioneve të tërthorta, të përmendura në paragrafin 3 të këtij nenit.

6. Ndërmarrjet, në llogaritë e tyre të brendshme, do t'i specifikojnë rregullat për

o kojima je reç, bile odvojene. Sa namerom izbegavanja diskriminacije, posredno subvencioniranje i poremeçaja konkurençije. Preduzeća zadržavaju račune, koje mogu biti konsolidovane, za ostale aktivnosti gasa, koja nisu povezana sa prenosom/raspodelom, TPG i deponiranju.

4. Dohoci iz vlasništva nad mrežom za prenos/raspodelu će biti specificirane u računu. Do 1 Januara 2015, one će održavati posebne račune za aktivnosti o privilegovanim potrošačima i aktivnostima za ostale potrošače. Tamo, gde je moguće, one će održavati konsolidovane račune za ostale aktivnosti gasa. Unutrašnje račune će obuhvatiti bilans stanja i računi dohodaka i gubitaka za svaku aktivnost.

5. Revizija, pomenuta u paragrafu 2, posebno će verificirati poštovanje obaveze izbegavanja diskriminacije i posredne subvencije, napomenute u paragrafu 3 ovog člana.

6. Preduzeća u svojim unutrašnjim kontima vlasništva i obaveza, troškova,

discrimination, cross-subsidization and distortion of competition. The Enterprises also keep accounts, which may be consolidated, for other gas activities not relating to transmission, distribution, LNG and storage.

4. Revenue from ownership of the transmission/distribution network shall be specified in the accounts. Until 1 January, 2015, they shall keep separate accounts for activities for eligible customers and activities for non-eligible customers. Where appropriate, they shall keep consolidated accounts for other, non-gas activities. The internal accounts shall include a balance sheet and a profit and loss account for each activity.

5. The audit, referred to in paragraph 2, shall, in particular, verify that the obligation to avoid discrimination and cross-subsidies referred to in paragraph 3 of this section.

6. Undertakings shall specify in their internal accounting the rules for the allocation of assets and liabilities, expenditure and income as well as for

ndarjen e pasurive dhe detyrimeve, shpenzimeve dhe të hyrave, si dhe për zhvlerësimin, pa paragjykuar rregullat e llogarimbajtjes në fuqi, të cilat i respektojnë në hartimin e llogarive të veçanta, të përmendura në paragrafin 3 të këtij neni. Këto rregulla të brendshme mund të ndryshohen vetëm në raste të jashtëzakonshme. Ndryshimet e tilla duhet përmendur dhe arsyetuar mirë.

7.Llogaritë vjetore paraqesin brenda shënimive të veta secilin transaksion të një madhësie të caktuar të bërë me ndërmarrjet gjegjëse.

Neni 17 **Qasja e palës së tretë**

1.Operatori i rrjetit të bartjes dhe operatorët e sistemit të shpërndarjes duhet t'i lejojnë ndërmarrjet e gazit natyror dhe konsumatorët e privilegjuar, duke përfshirë ndërmarrjet furnizuese, të kenë qasje pa diskriminim në rrjetën e bartjes dhe shpërndarjes, në pajtim me rregullat dhe tarifat e miratuara dhe të publikuara nga Zyra e Rregulatorit për Energi.

2.Dispozitat e paragrafit 1 të këtij neni nuk

kao i amortizaciju, bez predumišljaja pravila održavanja kontova, koja su na snazi, koje poštuj, u svojim sastavljanjima posebnih računa, koje su napomenute u paragrafu 3 ovog člana. Ova unutrašnja pravila mogu se promeniti, samo u vanrednim slučajevima. Takve promene treba napomenuti i dobro obrazložiti

7.Godišni obračuni, unutar svojih podataka, është predstaviti svaku transakciju jedne određene jedinice, koja je izvršena sa dotičnim preduzećima.

Član 17 **Pristup treće stranke**

1.Operator mreže prenosa i operator raspodele, treba da omogući preduzeća za prirodni gas i privilegovane potrošače, obuhvateći preduzeća za snabdevanje, da imaju pristupa, bez diskriminacije, u mreži prenosa i raspodele, u skladu sa pravilima i tarifama, koje su donošene i objavljene od strane Kancelarije Regulatora Energije.

2. Dispozicije stava 1 ovog člana, neće

depreciation, without prejudice applicable accounting rules, which they follow in drawing up the separate accounts referred to in paragraph 3 of this section. These internal rules may be amended only in exceptional cases. Such amendments shall be mentioned and duly substantiated.

7.The annual accounts indicates in notes any transaction of a certain size conducted with related undertakings.

Section 17 **Third Party Access**

1.Transmission, storage or distribution system operators shall allow natural gas undertakings and eligible customers, including supply undertakings, non-discriminatory access to transmission and distribution systems pursuant to rules and tariffs approved and published by the Energy Regulatory Office.

2. The provisions of 1st paragraph of this article shall not prevent the conclusion of long-term contracts so long as they are not

do t'i ndalojnë përmbylljen e kontratave afatgjate nëse ato janë në përputhje të synimit të këtij Ligji, në kontest të promovimit të konkurrencës. Operatorët e sistemit të bartjes, nëse është e domosdoshme për kryerjen e funksioneve të tyre, duke përfshirë edhe ato në lidhje me bartjen ndërkufitare, do të kenë qasje në rrjetin e operatorëve tjerë të sistemit të bartjes.

3. Qasja për palët e treta, ngjashëm me ato të specifikuara në paragrafin 17.1, do të lejohet edhe përrjetet e tubacioneve të rrjedhës së sipërme, duke përfshirë stabilimentet që ofrojnë shërbime teknike karakteristike për një qasje të tillë, përveç për pjesët e rrjeteve apo stabilimenteve të tillë që përdoren për operacionet e prodhimit vendor në lokacionin e terrenit ku prodhohet gazi.

4. Qasja e specifikuar në paragrafin 3 të këtij neni do të ofrohet me qëllim të arritjes së një tregu konkurrent të gazit natyror, duke marrë parasysh sigurinë dhe rregullsinë e furnizimeve, kapacitetet të cilat ofrohen apo mund të vihen në dispozicion, si dhe mbrojtjen e mjedisit. Në kuptim të këtij paragrafi duhet merren parasysh:

spreçavati okončavanje dugoročnih ugovora, ako one nisu u skladu težnje ovog Zakona, u kontekstu promovisanje konkurenциje. Operateri sistema prenosa, ejo je neophodno za vršenje svojih funkcija, obuhvateći i one u vezi sa među-graničnim prevozom, imaće pristupa u mrežama ostalih operatera sistema prenosa.

3. Pristup za treće stranke, slično onima specificiranim u paragrafu 17.1 će se dozvoljavati za mreže gornjeg toka cevovoda, obuhvateći stabilimente koje pružaju tehničke usluge, karakteristične za jedan takav pristup, osim za mreže i stabilimente, koja se koriste za operacije domaće u lokaciji terena gde se proizvede gas.

4. Specificirani pristup u paragrafu 3 ovog zakona, će se pružati sa ciljem postizanja jednog konkurentskog tržišta prirodnim gasom, imajući u vidu sigurnost i redovitost snabdevanja, kapaciteti koji su na raspolaganju ili koji se mogu stavljati na raspolaganju, kao i zaštiti okoline. U smislu ovog stava treba se uzeti u obzir:

in derogation of the intent of this Law to promote competition. Transmission system operators shall, if necessary for the purpose of carrying out their functions including in relation to cross-border transmission, have access to the network of other transmission system operators.

3. Access for third parties similar to that specified by paragraph 17.1 shall also be permitted to upstream pipeline networks, including facilities supplying technical services incidental to such access, except for the parts of such networks and facilities which are used for local production operations at the site of a field where the gas is produced.

4. The access referred to in paragraph 3 of this law if this section shall be provided for achieving a competitive market in natural gas taking into account security and regularity of supplies, capacity which is or can reasonably be made available and environmental protection. In accordance with such paragraph, should be taken into account:

4.1 the need to refuse access where

4.1 nevoja për të refuzuar qasjen kur ka mospërputhje të specifikimeve teknike, të cilat nuk mund që me arsyе të tejkalohen;

4.2 nevoja për t'i shmangur vështirësitë që nuk mund me arsyе të tejkalojen dhe do të mund të komprometonin prodhimin efikas, të rrjedhshëm dhe të planifikuar të ardhshëm të hidrokarbureve, duke përfshirë ato nga fushat e qëndrueshmërisë së skajshme ekonomike;

4.3 nevoja për t'i respektuar nevojat e arsyeshme e të arsyetuara me bazë të pronarit, apo operatorit të rrjetit të tubacioneve në rrjedhën e sipërme për transportin dhe përpunimin e gazit dhe interesat e gjithë shfrytëzuesve të rrjetit të tubacioneve të rrjedhës së sipërme, apo stabilimenteve gjegjëse të përpunimit apo trajtimit që mund të ndikohen; si dhe

4.4 domosdoshmëria e zbatimit të ligjeve dhe procedurave administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi, për dhënen e autorizimit për prodhimin apo zhvillimin në rrjedhë të sipërme.

4.1 potreba za odbijanje pristupa, kada postoji neuskladënost tehničkih specifikacija, koja se mogu razložno da se prekorače;

4.2 potreba da se buduća efikasna, tečnu i planiranu proizvodnju u budućnosti hidrokarbura, obuhvateći one iz polja ekstremne stabilnosti privrede;

4.3 potreba da poštovanje razložne potrebe, i dobro obrazložene od strane vlasnika ili operatera mreže i cevovoda u gornjem toku za prevoz i preradu gasa i interese svih korisnika gornje mreže cevovoda ili dotičnih stabilimenata prerade ili tretiranja koja se mogu uticati: kao i

4.4 neophodnost primenjivanja zakona i administrativnih procedura, u skladu sa zakonodavstvom na snazi za izdavanje ovlašćenja za proizvodnju ili razvoj na gornjem

there is an incompatibility of technical specifications which cannot be reasonably overcome;

4.2 the need to avoid difficulties which cannot be reasonably overcome and could prejudice the efficient, current and planned future production of hydrocarbons, including that from fields of marginal economic viability;

4.3 the need to respect the duly substantiated reasonable needs of the owner or operator of the upstream pipeline network for the transport and processing of gas and the interests of all other users of the upstream pipeline network or relevant processing or handling facilities who may be affected; and

4.4 the need to apply their laws and administrative procedures, in conformity with the legislation in force, for the grant of authorization for production or upstream development.

	<p>toku.</p> <p>5.Zyra e Rregullatorit të Energjisë do t'i nxjerrë rregullat mbi zgjidhjen e kontesteve në lidhje me qasjen, apo refuzimin për të lejuar qasje, ndaj se cilin stabiliment përcaktuar me këtë Ligj.</p> <p>6.Zyra e Rregullatorit të Energjisë do t'i publikojë tarifat dhe kushtet e afatet tjera si bazë për një qasje të tillë të palës së tretë ndaj infrastrukturës së gazit natyror, si dhe do t'i lëshojë rregullat për zgjidhjen e kontesteve në lidhje me qasjen, apo refuzimin e saj, ndaj stabilimenteve të përcaktuara me këtë ligj.</p> <p>7.Vendimi përfundimtar i Zyrës së Rregullatorit të Energjisë do t'i nënshtronhet procedurës së ankesave në gjykatat e juridiksonit të përgjithshëm në Kosovë. Tarifat për qasjen në rrjet nuk do t'ë kufizojë aftësinë për pagesë tregut e as t'ë çrregullojë tregtinë tej kufijve të sistemeve të ndryshme të bartjes. Aty ku ndryshimet në strukturat tarifore apo mekanizmat balancues do ta pengonin tregtinë mes sistemeve të bartjes, operatorët e sistemit të bartjes, Zyra e Rregullatorit të Energjisë do t'ë</p>	<p>5.Kancelarija Regulatora Energije, është izdavati pravila o rešenja sporova u vezi sa pristupom, ili odbijanjet za dozvoljavjanje pristupa, prema bilo kojem stabilimentu, predodređenim sa ovim Zakonom.</p> <p>6.Kancelarija Regulatora Energije, është objaviti uslove i ostale rokove, kao osnova za jedan takav pristup treće stranke, vreme infrastrukturi prirodnog gasa, kao i izdavače pravila za rešavanje sporova u vezi sa pristupom ili odbijanjet prema stabilimentima koji su određeni ovim zakonom.</p> <p>7.Konačno rešenje Kancelarije Regulatora Energije, na žalbe u sudovima opšte jurisdikcije na Kosovu. Tarife za pristup, neçë ograniçiti sposobnost za isplatu niti është poremetiti tržiste van granica raznih sistema prenosa. Tamo, gde razlike u tarifinim strukturama ili mehanizama za balansiranje, është smetati trgovinu sa sistemima prenosa, operateri sistema prenosa. Kancelarija Regulatora Energije, është saraðivati na aktivan naçin, za poveçanje usklaðenosti tarifinj struktura,</p>	<p>5.The Energy Regulatory Office shall issue rules to provide for the settlement of disputes relating to access, or refusal to allow access, to any of the facilities set forth in this Law.</p> <p>6. The Energy Regulatory Office shall publish tariffs and other terms and conditions as the basis for such third party access to natural gas infrastructure, as well as issue rules to provide for the settlement of disputes relating to access, or refusal to allow access, to any of the facilities set forth in this Law.</p> <p>7.The final decision of the Energy Regulatory Office shall be subject to appeal to the Courts of general jurisdiction of Kosovo. Tariffs for network access shall not restrict market liquidity nor distort trade across borders of different transmission systems. Where differences in tariff structures or balancing mechanisms would hamper trade across transmission systems, transmission system operators, the Energy Regulatory Office shall cooperate to actively pursue convergence of tariff structures and charging principles including in relation to balancing.</p>
--	---	---	--

bashkëpunojnë në mënyrë aktive për të arritur përputhshmërinë e strukturave tarifore dhe parimet e tarifimit, duke përfshirë ato pikët që lidhje me balancimin.

Neni 18 Refuzimi i qasjes

1. Operatorët e sistemit të bartjes, shpërndarjes dhe deponimit, mund ta refuzojnë qasjen ndaj sistemit në bazë të mungesës së kapaciteteve, apo në rastet kur qasja në sistem mund t'i pengojë ata në kryerjen e obligimeve të shërbimit publik, të referuara në nenin 4.2 të këtij ligji, në bazë të vështirësive serioze ekonomike dhe financiare me kontratat merr-ose-paguaj, duke marrë parasysh kriteret dhe procedurat e përcaktuara me nenin 23 të këtij ligji. Refuzimi i tillë duhet të arsyetohet.

2. Zyra e Rregullatorit të Energjisë mund të kërkojë nga një ndërmarrje e gazit natyror që refuzon të ofrojë qasjen ndaj stabilimenteve të saj në bazë të mungesës së kapaciteteve, apo mungesës së kyçjes që të bëjë investimet e nevojshme deri në masën që e njëjtë do të ishte ekonomikisht e arsyeshme, apo kur një konsumator i mundshëm është i

obuhvateci one taçke u vezi sa balansiranjet.

Član 18 Odbijanje pristupa

1. Operateri sistema prenosa, raspodele i deponovanja, mogu odbiti pristup prema sistemu, na osnovu nedostataka kapaciteta ili u slučajevima kada pristup u sistemu može da im zasmesta u vršenju svojih obaveza javne usluge, referisanim u Članu 4.2 ovog zakona, na osnovu ozbiljnih privrednih i finansijskih poteškoća i to sa ugovorima uzmi-li-plaćaj, Imajući u vidu kriterije i procedure Članom 23 ovog zakona. Takvo odbijanje treba da se obrazloži.

2. Kancelarija Regulatora Energije, može da zahteva od jednog preduzeća prirodnog gasa koja je odbila da pruža pristup prema njenim stabilimentima, na osnovu nedostataka kapaciteta priključenja, tako da izvrši potrebne investicije do mëre, da ista bude privredno razložan, ili kada jedan mogući potrošač je spremán da plati za

Section 18 Refusal of access

1. Transmission, distribution or storage system operators may refuse access to the system on the basis of lack of capacity or where the access to the system would prevent them from carrying out the public service obligations referred to in Section 4.2 of this law, on the basis of serious economic and financial difficulties with take-or-pay contracts having regard to the criteria and procedures set out in Section 23 of this law. Such refusal should be reasonable.

2. The Energy Regulatory Office may require from a natural gas undertaking which is refusing to provide access to its facilities based upon a lack of capacity or a lack of connection make the necessary investments to the extent that the same would be economically feasible to do so or when a potential customer is willing to pay for those enhancements.

gatshëm të paguajë për avancime të tillë.

Neni 19 Infrastruktura e re

1. Interkoneksionet e mëdha të reja ndërmjet Kosovës dhe vendeve tjera, si dhe stabilimenteve të GNL-së, apo deponimit, me kërkesë, mund të mos i zbatojnë dispozitat e neneve 17, 22.2, dhe 22.3 nën këto kushte;

1.1 investimi duhet ta nxisë konkurrencën në furnizimin e gazit, si dhe të përmirësojë sigurinë e furnizimit;

1.2 niveli i rrezikut në lidhje me investimin është i tillë që investimi nuk do të bëhej nëse përjashtimi lejohet;

1.3 infrastruktura duhet të jetë pronë e një personi fizik apo juridik që është i ndarë së paku në kuptimin e formës së tij ligjore nga operatorët e sistemit në sistemet e të cilëve do të ndërtohet ajo infrastrukturë;

1.4 shpenzimet të ngarkohen mbi

takva unapredënja.

Član 19 Nova infrastruktura

1. Nove velike Interkonekcije između Kosova i ostalim zemljama, kao i stabilimenata TPG, ili depozitiranja, po zahtevu, mogu da ne primene odredbe članova 17, 22.2, i 22.3 pod ovim uslovima:

1.1 Investiranje da treba da podsticë konkurentnost i da poboljša sigurnost snabdevanja.

1.2 nivo opasnosti u vezi investicije je takav da investicija neće se izvršiti, ako se dozvoli ovaj izuzetak;

1.3 infrastruktura treba da bude vlasništvo jednog fizičkog ili pravnog lica, koji je odvojen u najmanju ruku u zakonskoj formi, od ostalih operatora, u čijim sistemima sa gradi takva infrastruktura;

1.4 troškove është snositi korisnik

Section 19 New infrastructure

1. Major new interconnectors between Kosovo and another country, as well as LNG and storage facilities, may, upon request, be exempted from the provisions of Sections 17, 22.2, and 22.3 under the following conditions;

1.1 the investment must enhance competition in gas supply and enhance security of supply;

1.2 the level of risk attached to the investment is such that the investment would not take place unless an exemption was granted;

1.3 the infrastructure must be owned by a natural or legal person which is separate at least in terms of its legal form from the system operators in whose systems that infrastructure will be built;

1.4 charges are levied on users of that infrastructure;

shfrytëzuesit e asaj infrastrukturë;	takve infrastrukture;	1.5 the exemption is not detrimental to competition or the effective functioning of the internal gas market, or the efficient functioning of the regulated system to which the infrastructure is connected.
1.5 përashtimi të mos çregullojë konkurrencën apo funksionimin efektiv të tregut të brendshëm të gazit, e as funksionimin efikas të sistemit të rregulluar, me të cilën lidhet infrastruktura.	1.5 Izuzetak da ne poremeti konkurentnost i efektivno funksionisanje unutrašnjeg tržišta gasa, niti efikasno funksionisanje sistema koji je uređen, i sa kojima se povezuje infrastruktura.	2. Paragraph 1 of this section shall apply also to significant increases of capacity in existing infrastructures and to modifications of such infrastructures which enable the development of new sources of gas supply.
2. Paragrafi 1 i këtij neni do të vlejë edhe përritjet e konsiderueshme të kapacitetit në infrastrukturat ekzistuese, si dhe përmodifikimet e infrastrukturave të tilla, të cilat mundësojnë zhvillimin e burimeve të reja të furnizimit të gazit.	2. Paragraf 1 ovog zakona će važiti za znatno povećanje kapaciteta postojeće infrastrukture, kao i za modifikacije takvih infrastrukturna, koja omogućavaju razvoj novih izvora za snabdevanje gasom.	3. The Energy Regulatory Office may, on a case by case basis, decide on the exemption referred to in paragraphs 1 and 2 of this section. The decision shall be published.
3. Zyra e Rregulatorit të Energjisë, në bazë të rasteve, mund të vendosë të lejojë përashtimin e përcaktuar me paragrafet 1 dhe 2 të këtij neni. Vendimi publikohet.	3. Kancelarija Regulatora Energije, na osnovu slučajeva, može da odluci da dozvoli određeni izuzetak, prema paragrafima 1 i 2 ovog člana. Odluka se objavljuje.	3.1 The exemption may cover all or parts of, respectively, the new infrastructure, the existing infrastructure with significantly increased capacity or the modification of the existing infrastructure.
3.1 Përashtimi mund të vlejë përtërë, apo gjegjësisht për pjesë të caktuara, të infrastrukturës së re, infrastrukturën ekzistuese me rritjen e konsiderueshme të kapacitetit, apo përmodifikimin e infrastrukturës ekzistuese.	3.1 Izuzetak može da vredi sa svem ili, odnosno za određene delove nove infrastrukture, postojeće infrastrukture, ili modificiranje postojeće infrastrukture.	3.2 In deciding to grant an exemption consideration shall be given, on a case by case basis, to the
3.2 Në vendimin për ta lejuar	3.2. U odluci za dozvoljavanje	

përjashtimin, në bazë të rasteve, duhet marrë parasysh nevoja për imponimin e kushteve në lidhje me kohëzgjatjen e përjashtimit dhe qasjen jodiskriminuese ndaj interkonektorit.

3.3 Kur vendoiset mbi kushtet e këtij nënparagrafi, duhet marrë parasysh, në veçanti, kohëzgjatjet e kontratave, kapacitetet shtesë që do të ndërtohen apo modifikimin e kapaciteteve ekzistuese, kohëzgjatja e projektit dhe rrethanat vendore.

3.4 Kur lejohet përjashtimi, Zyra e Rregullatorit të Energjisë mund të vendoë mbi rregullat dhe mekanizmat për menaxhimin dhe ndarjen e kapacitetit deri në masën që kjo nuk pengon implementimin e kontratave afatgjate.

3.5 Vendimi për lejimin e përjashtimit, duke përfshirë edhe kushtet e përcaktuara në pikën (3.2), do të arsyetohet me prova dhe do të publikohet.

3.6 Në rast të interkoneksionit, secili vendim për lejimin e përjashtimit do

izuzetka, na osnovu slučajeva, prema se uzeti u obzir potreba primoravanja uslovima u vezi sa vremenom trajanja izuzetka i ne-diskriminatormi pristupom prema interkonektori.

3.3. U odluci o uslovima ovog paragrafa, treba uzeti u obzir posebno vreme trajanja ugovora, dodatne kapacitete koje se trebaju izgraditi ili modificiranje postojećih kapaciteta, vreme trajanja projekta u omacim uslovima.

3.4 Kada se dozvoli izuzetak, Kancelarija Regulatora Energije, može da odluci o pravilima i mehanizmima za menadžiranje i podeli kapaciteta do mëre kada ovo ne ometa primenjivanje dugoročnih ugovora.

3.5 Odluka o dozvoljavanju izuzetka, obuhvateći i uslove koji su predodređeni u taci (3.2), će biti obrazložene dokazima i bit će objavljena.

3.6 U slučaju prikljucivanja, svaka odluka za dozvoljavanje izuzetka će

need to impose conditions regarding the duration of the exemption and non-discriminatory access to the interconnector.

3.3 When deciding on the conditions in this subparagraph shall be considered, in particular, the duration of contracts, additional capacity to be built or the modification of existing capacity, the time horizon of the project and national circumstances.

3.4 When granting an exemption the Energy Regulatory may decide upon the rules and mechanisms for management and allocation of capacity insofar as this does not prevent the implementation of long term contracts.

3.5 The exemption decision, including any conditions referred to in (b), shall be duly reasoned and published.

3.6 In the case of an interconnector any exemption decision shall be taken after consultation with representatives of the other country

<p>të merret pas konsultimeve me përfaqësuesit e vendit tjetër, në të cilin do të kalojë interkoneksioni, apo me autoritetin rregullativ të atij vendi.</p> <p>4. Vendimi për lejimin e përjashtimit do t'i komunikohet brenda tre muajve Kuvendit nga Zyra e Rregulatorit të Energjisë, bashkë me të gjitha informatat e rëndësishme në lidhje me vendimin. Këto informata mund t'i paraqiten Kuvendit në formë të konsoliduar, duke i mundësuar Kuvendit që të arrijë një vendim me bazë të gjerë.</p> <p>5. Në veçanti, këto informata do të përfshijnë:</p> <p>5.1 arsyet e hollësishme në bazë të të cilave Zyra e Rregulatorit të Energjisë ka lejuar përjashtimin, duke përfshirë informatat financiare që arsyetojnë nevojën e atij përjashtimi;</p> <p>5.2 analizat e kryera mbi efektin e lejimit të përjashtimit në konkurrencë dhe në funksionimin efektiv të tregut të brendshëm të</p>	<p>se doneti nakon konsultacija sa predstavnicima druge zemrje, u kojem është preci prikljuçjenje ili sa regulativnim autoritetom te zemrje.</p> <p>4. Odluka o dozvoljavani izuzetka është të komunicirana Skupštini unutar tri meseca od strane Kancelarije Regulatora Energije. Zajedno sa svim važnijim informacionima u vezi sa odlukom. Ove informacije mogu se predstavljati Skupštini na konsolidovan naçin, omogucavajuci da donosi odluku na širu osnovu.</p> <p>5. Posebno, ove informacije obuhvaçaju:</p> <p>5.1 detaljne razloge, na osnovu kojih Kancelarija Regulatora Energije je dozvolila izuzetak, obuhvateći finansijske informacije, koja obrazlažu potrebu takvog izuzetka;</p> <p>5.2 izvršene analize o efektima dozvoljavanja izuzetka na konkurenциju i na efektivno delovanje unutrašnjeg tržista</p>	<p>into which the interconnector would pass or the regulatory authority of that country.</p> <p>4. The exemption decision shall be notified within three months to the Assembly, by the Energy Regulatory Office to the Assembly, together with all the relevant information with respect to the decision. This information may be submitted to the Assembly in aggregate form, enabling the Assembly to reach a well-founded decision.</p> <p>5. In particular, the information shall contain;</p> <p>5.1 the detailed reasons on the basis of which the Energy Regulatory Office granted the exemption, including the financial information justifying the need for the exemption;</p> <p>5.2 the analysis undertaken of the effect on competition and the effective functioning of the internal gas market resulting from the grant of the exemption;</p>
--	---	--

gazit; 5.3 arsyet për kohëzgjatjen dhe <u>hisen</u> pjesën e kapacitetit total të infrastrukturës së gazit në fjalë, për të cilën lejohet përjashtimi; 5.4 në rast se përjashtimi është lejuar për interkonektorin, rezultatet e konsultimeve me përfaqësuesit e vendit tjetër, në të cilin do të kalojë interkonektori, apo autoritetin rregullativ të atij vendi; 5.5 kontributin e infrastrukturës në diversifikimin e furnizimit të gazit. 6.Nëse brenda tre muajve pas dërgimit të njoftimit mbi vendimin e saj tek Kuvendi, Zyra e Rregullatorit të Energjisë merr kërkesën nga Kuvendi me vendimin që Zyra e Rregullatorit të Energjisë të ndryshojë apo të tërheqë vendimin për lejimin e përjashtimit, Zyra e Rregullatorit të Energjisë do ta respektojë atë kërkesë. Periudha dymujore e përmendur këtu mund të zgjatet për një muaj më shumë, nëse kërkohen informata shtesë nga Kuvendi.	gasom; 5.3 razloge za vreme trajanja i deo totalnih kapaciteta infrastrukture gasa, o kojoj je reç, za koje se dozvoljava izuzetak; 5.4 u slučaju da je izuzetak dozvolen za interkonektora, rezultati konsultacija sa predstavnicima druge zemlje, u kojem është prelazi interkonektora ili sa regulativnim autoritetom te zemlje; 5.5 doprinosom infrastrukture na diversifikacioni snabdevanje gasom. 6.U slučaju da unutar tri meseca, nakon slanja obaveštenja o svojoj odluci, u Skupštini, Kancelarija Regulatora Energije, dobije zahtev od Skupštine, odlukom da Kancelarija Regulatora Energije promeni, ili povuče odluku e dozvoljavanju izuzetka, Kancelarija Regulatora Energije, është poštovati taj zahtev. Dvo-mesečni period koji je napomenuto ovde, može se produžiti sa jedan mesec, ako se zahtevaju dodatne informacije od strane Skupštine.	5.3 the reasons for the time period and the share of the total capacity of the gas infrastructure in question for which the exemption is granted; 5.4 in case the exemption relates to an interconnector, the result of the consultation with representatives of the other country into which the interconnector would pass or the regulatory authority of that country; 5.5 the contribution of the infrastructure to the diversification of gas supply. 6.If, within three months after sending notification of its decision to the Assembly, the Energy Regulatory Office receives a request from the Assembly that the Energy Regulatory Office amend or withdraw the decision to grant an exemption, the Energy Regulatory Office shall comply with such request. The two month period herein referred to may be extended by one additional month where additional information is sought by the Assembly.
---	---	---

Neni 20 Hapja e tregut dhe reciprociteti	Section 20 Market opening and reciprocity
<p>1.Termi “konsumatorë të privilegjuar” do të përfshijë:</p> <p>1.1 joamvisërëtë prej dhe pas 1 janarit 2008; si dhe</p> <p>1.2 të gjithë konsumatorët, pa marrë parasysh a janë amvisëri apo jo, prej dhe pas 1 janarit 2015.</p> <p>2.Për ta shmangur mungesën e balancës në hapjen e tregjeve të gazit:</p> <p>2.1 kontratat përfurnizim me një konsumator të privilegjuar në sistemin e një vendi tjetër jashtë Kosovës nuk do të ndalohen, nëse konsumatori është i privilegjuar në të dyja sistemet në fjalë;</p> <p>2.2 në rastet kur transaksionet e përshkruara në pikën 2.1 refuzohen përfshak se konsumatori është i privilegjuar në vetëm njërin nga dy sistemet, nëse Kuvendi jep urdhrin që pala refuzuese duhet të</p>	<p>Član 20 Otvoranje tržišta i reciprocitet</p> <p>1.Termin “privilegovani potrošač” će obuhvatiti:</p> <p>1.1 ne-domaćinstva od i nakon 1 januara 2008 godine, kao i</p> <p>1.2 sve potrošače, bez obzira da li su domaćinstva ili ne, od i nakon 1 januara 21015 godine.</p> <p>2.Da bise izbegla nestaćica bilansa na otvaranju tržišta gasa:</p> <p>2.1 ugovori za snabdevanje za jedan privilegovani potrošač u sistemu jedne druge zemlje, izvan Kosova, neće se zabranjivati, ako potrošač je privilegovani u oba sistema o kojima je reč;</p> <p>2.2 u slučajevima, kada opisane transakcije u tački 2.1 odbijaju zbog toga što potrošač je privilegovani u samo jednom od sistema, ako Skupština izda naređenje da odbijena stranka</p>

<p>ekzekutojë furnizimin e kërkuar nga konsumatori, Zyra e Rregullatorit të Energjisë do të urdhërojë operatorin e sistemit që ta zbatojë urdhrin e Kuvendi.</p>	<p>treba da izvrši traženo snabdevanje od potrošača, Kancelarija Regulatora Energije će naložiti operateru sistema da izvrši nalog Skupštine.</p>	<p>order the system operator to comply with the Assembly order.</p>
<p>Neni 21 Linjat direkte</p> <p>1.Zyra e Rregullatorit të Energjisë i mundëson se cilit konsumator të privilegjuar që të furnizohet nëpërmjet një linje direkte nga ndërmarrjet e gazit natyror, kurdo që kjo të jetë e mundur teknikisht dhe ekonomikisht.</p> <p>2.Zyra e Rregullatorit të Energjisë do t'i përcaktojë rregullat që përcaktojnë kriteret për dhënien e autorizimit për ndërtimin apo operimin e linjave direkte. Në vendosjen e rregullave të tilla, Zyra e Rregullatorit të Energjisë do t'i marrë parasysh çështjet e sigurisë, efikasitetit, integritetit të sistemeve të bartjes dhe shpërndarjes. Këto rregulla do të janë objektive, transparente dhe jodiskriminuese në zbatim.</p>	<p>Član 21 Direktne linije</p> <p>1.Kancelarija Regulatora Energije, omogučava svakom privilegovanom potrošaču, da se snabdeva preko direktne linije od preduzeća prirodnog gasa, bilo kada je to moguće, tehnički i ekonomski.</p> <p>2.Kancelarija Regulatora Energije će predodrediti kriterije ovlašćenja za izgradnju ili operisanje direktnej linija. U postavljanju takvih pravila, Kancelarija Regulatora Energije će imati u vidu probleme sigurnosti, efikasnosti, integriteta sistema prenosa i raspodele. Ova pravila će biti objektivna, transparentna i ne-diskriminatorna u primenjivanju.</p>	<p>Section 21 Direct Lines</p> <p>1.The Energy Regulatory Office enables any eligible customer to be supplied through a direct line by natural gas undertakings, wherever this is technically and economically feasible.</p> <p>2.The Energy Regulatory Office shall establish rules prescribing the criteria for the grant of authorization for the construction or operation of direct lines. In establishing such rules the Energy Regulatory Office shall take into consideration matters of safety, efficiency, the integrity of transmission and distribution systems. Such rules shall be objective, transparent, and non-discriminatory in application.</p> <p>Section 22 Duties and Obligations of the Energy Regulatory Office</p>
	<p>Član 22 Zadaci i obaveze Kancelarije Regulatora</p>	

Rregullatorit të Energjisë

1.Zyra e Rregullatorit të Energjisë do të jetë autoriteti kompetent për monitorimin dhe rregullimin e industrisë së gazit natyror në Kosovë, si dhe do të jetë përgjegjëse për sigurimin e një tregu jodiskriminues, efektivisht konkurrent dhe funksional e efikas të gazit natyror në Kosovë. Në bartjen e këtij funksioni, Zyra e Rregullatorit të Energjisë do të monitorojë si në vijim:

1.1 rregullat mbi menaxhimin dhe ndarjen e kapaciteteve të interkoneksionit, në pajtim me autoritetin apo autoritetet rregullative të atyre vendeve fqinje me Kosovën, me të cilat ekziston interkoneksioni;

1.2 mekanizmat për t'u marrë me kapacitetet e tejngarkuara brenda sistemit nacional të gazit;

1.3 kohën e shpenzuar nga operatorët e sistemit të bartjes dhe shpërndarjes për t'i bërë kyçjet dhe riparimet;

1.4 publikimin e informatave gjegjëse nga operatorët e sistemit të bartjes dhe

Energije

1.Kancelarija Regulatora Energije biće nadležni autoritet za monitorisanje i regulisanje industrije prirodнog gasa na Kosovu, kao i biće odgovorna za sistem jednog tržišta koji nije diskriminoran, efektivno konkurentan i funkcionalan, za prirodni gas na Kosovu. Za prenos ove funkcije, Kancelarija Regulatora Energije, će monitorisati kako je dole navedeno:

1.1 pravila o menadžiranju i podeli kapaciteta interkoneksije, u skladu sa autoritetom ili regulativnim autoritetima susednih zemalja sa Kosovo, sa kojima postoji interkonekcija;

1.2 mehanizmi za bavljenje preopterećenim kapacitetima unutar nacionalnog sistema gase;

1.3 potrošeno vreme od strane operatera sistema prenosa i raspodele, za izvršenje priključenja i remontovanje;

1.4 objavljivanje dotičnih informacija od operatera sistema prenosa i

1.The Energy Regulatory Office shall be the competent authority to monitor and regulate the natural gas industry in Kosovo and it shall be responsible for ensuring a non-discriminatory, effectively competitive and efficiently functioning natural gas market in Kosovo. In performing this function the Energy Regulatory Office shall monitor the following:

1.1 the rules on the management and allocation of interconnection capacity, in conjunction with the regulatory authority or authorities of those countries adjacent to Kosovo with which interconnection exists;

1.2 any mechanisms to deal with congested capacity within the national gas system;

1.3 the time taken by transmission and distribution system operators to make connections and repairs;

1.4 the publication of appropriate information by transmission and distribution system operators concerning interconnectors, grid usage

<p>shpërndarjes në lidhje me interkonektorët, shfrytëzimin e rrjetit dhe ndarjen e kapaciteteve për palët e interesuara, duke marrë parasysh domosdoshmërinë e trajtimit të informatave të pakonsoliduara, si komercialisht konfidenciale;</p> <p>1.5 shthurjen efektive të llogarive, siç është përcaktuar me nenin 16 të këtij ligji, për të siguruar që të mos ketë subvencionime të tërthorta mes aktiviteteve të bartjes, shpërndarjes, deponimit, GNL-së dhe furnizimit;</p> <p>1.6 kushtet e qasjes në deponim, linepack dhe shërbimeve tjera përcjellëse, sipas përcaktimin në nenin 17-të këtij ligji;</p> <p>1.7 masën deri në të cilën operatorët e sistemit të bartjes dhe shpërndarjes përbushin detyrat e tyre në pajtim me nenet 7 dhe 11 të këtij ligji;</p> <p>1.8 nivelin e transparencës dhe konkurrencës.</p> <p>2. Zyra e Rregullatorit të Energjisë do ta publikojë një raport vjetor me rezultatet e monitorimit të fakteve dhe indikatorëve të</p>	<p>raspodele u vezi sa interkonektorima, korišcenje mreže i podelu kapaciteta za zainteresovane stranke, imajući u vidu neophodnost tretiranja informacija koje nisu konsolidovane i komercijalni konfidencialne.</p> <p>1.5 efektivno uništenje računa (konta) kako je predodređeno Članom 16 ovog zakona, bude raznih subvencija između aktivnosti prenosa, raspodele, TPG i snabdevanja;</p> <p>1.6 uslovi za pristup u depozitiranju, linepack i ostalim pratećih usluga, prema određivanju Članu 17 ovog zakona;</p> <p>1.7 meru, do koje operateri sistema ispunjavaju svoje zadatke, u skladu sa članovima 7 i 11 ovog zakona;</p> <p>1.8 nivo transparentnosti i konkurenциje.</p> <p>2.Kancelarija Regulatora Energije objavljuvaće jedan godišnji izveštaj o rezultatima monitorisanja podataka i</p>	<p>and capacity allocation to interested parties, taking into account the need to treat non-aggregated information as commercially confidential;</p> <p>1.5 the effective unbundling of accounts as referred to in Section 16 of this law, to ensure there are no cross subsidies between transmission, distribution, storage, LNG and supply activities;</p> <p>1.6 the access conditions to storage, linepack and to other ancillary services as provided for in Section 17 of this law;</p> <p>1.7 the extent to which transmission and distribution system operators fulfill their tasks in accordance with Sections 7 and 11 of this law;</p> <p>1.8 the level of transparency and competition.</p> <p>2. The Energy Regulatory Authority shall publish an annual report on its findings from monitoring the facts and indicators listed in subparagraphs 1.1 through 1.6, above.</p>
--	---	--

dhënë me nënparagafët 1.1 deri në 1.6 sipër.	indikatora, koji su dati u gornjim pod-paragrafima 1.1 do 1.6 .	3. Zyra e Rregulatorit të Energjisë do ta përgatisë metodologjinë për caktimin e tarifave për kyçje dhe qasje në rrjete të gazit natyror, duke përfshirë tarifat e bartjes, shpërndarjes dhe shërbimet e balancimit.
4. Zyra e Rregulatorit të Energjisë ka autoritetin për të kërkuar nga operatorët e sistemeve të bartjes, GNL-së, apo shpërndarjes, sipas nevojës, që të modifikojnë kushtet dhe afatet, duke përfshirë tarifat dhe metodologjitë e përmendura me paragrafët 1, 2 dhe 3, për të siguruar që ato të jenë proporcionale dhe të zbatohen në mënyrë jodiskriminuese.	3.Kancelarija Regulatora Energije është përpjekur të përparaqet metodologjia e tarifa për pripitje, përdorim, përdorim i mrežave prirodnog gaza, obuhvatecëtarifat prenosa, raspodele, usluge balansiranja.	4. Zyra e Rregulatorit të Energjisë ka autoritetin për të kërkuar nga operatorët e sistemeve të bartjes, GNL-së, apo shpërndarjes, sipas nevojës, që të modifikojnë kushtet dhe afatet, duke përfshirë tarifat dhe metodologjitë e përmendura me paragrafët 1, 2 dhe 3, për të siguruar që ato të jenë proporcionale dhe të zbatohen në mënyrë jodiskriminuese.
5.Secila palë që ka ankesë kundër një operatori të sistemit të bartjes, GNL-së, apo shpërndarjes, në lidhje me çështjet e përmendura në paragrafët 1, 2, 3 dhe 5, si dhe në nenin 19, mund ta adresojnë ankesën tek Zyra e Rregulatorit të Energjisë, e cila në funksionin e saj si autoritet i zgjidhjes së kontesteve, do të marrë vendim brenda dy muajsh pas pranimit të ankesës. Kjo periudhë mund të zgjatet për dy muaj tjerë nëse kërkohen	4.Kancelarija Regulatora Energije, poseduje autoritet da zahteva o d'operatora sistema prenosa, TPG ili raspodele, prema potrebi, da modifikuju uslove i rokove, obuhvatecëtarifat prenosa, raspodele, usluge balansiranja.	4. Kancelarija Regulatora Energije, poseduje autoritet da zahteva o d'operatora sistema prenosa, TPG ili raspodele, prema potrebi, da modifikuju uslove i rokove, obuhvatecëtarifat prenosa, raspodele, usluge balansiranja.
		5.Svaka stranka koja se žali protiv jednog od operatora prenosa, TPG ili raspodele u vezi sa problemima koji su navedeni u paragrafima 1, 2, 3 i 5 kao i u Članu 19, mogu da adresiraju žalbu Kancelariji Regulatora Energije, koja u svoju funkciju rešavanja sporova, është doneti odluku unutar dva meseca nakon primanja žalbe. Ovaj period može ne produžiti za još dva meseca ako se traže dodatne informacije od Kancelarije Regulatora Energije. Jedna

informata shtesë nga Zyra e Rregulatorit të Energjisë. Një vendim i tillë do të ketë efekt obligativ, përveç nëse dhe deri në rrëzimin e tij nëpërmjet procedurës së ankesës.

Neni 23

Shmangjet në lidhje me zotimet merr-ose-paguaj

1. Nëse një ndërmarrje e gazit natyror përballet, apo konsideron që do të përballet me vështirësi serioze ekonomike dhe financiare për shkak të zotimeve të saj në marrëveshjet "merr ose paguaj" në një apo më shumë kontrata të blerjes së gazit, ajo mund të aplikojë për një shmangje të përkohshme

2. Kërkesa nga paragrafi 1 i këtij nenit do të shqyrtohet pa vonesa. Kërkesat do të përcillen me të gjitha informatat e nevojshme mbi natyrën dhe masën e problemit, si dhe mbi përpjekjet e bëra nga ndërmarrja e gazit natyror për ta zgjidhur problemin. Në vendimin e saj mbi lejimin apo jo të shmangies së përkohshme nga nenit 17 i këtij ligji, Zyra e Rregulatorit të Energjisë do të marrë parasysh kriteret në vijim:

takva odluka është imati obavezjujës deejstvo do njenog opovrgavanja preko procedure žalbe.

Član 23

Devijacije u vezi sa obavezama uzmi-lili-plaćaj

1. Ako jedno preduzeće prirodnog gasa se suoči, ili smatra da se suočava sa ozbiljnim privrednim i finansijskim poteškoćama, zbog svojih obaveza u sporazumima "uzmi-ili-plaćaj" jedan ili više ugovora sa kupovinu gasa, ona može da aplicira za privremeno oslobađanje.

2. Zahtev iz paragrafa 1 ovog člana është razmotriti bez zakašnjenja. Zahtevi është biti propraćeni sa svim potrebnim informacijama o prirodi i veličini problema, kao i o učinjenim pokušajima za rešavanje problema. U svojoj odluci za dozvoljavanje ili o privremenoj devijaciji iz Člana 17 ovog zakona, Kancelarija Regulatora Energije është uzeti u obzir dole navedene kriterije:

overruled on appeal.

Section 23

Derogations in relation to take-or-pay commitments

1. If a natural gas undertaking encounters, or considers it would encounter, serious economic and financial difficulties because of its take-or-pay commitments in one or more gas-purchase contracts, it may apply for a temporary derogation.

2. The application from the paragraph 1 of this section shall be heard without delay. The applications shall be accompanied by all relevant information on the nature and extent of the problem and on the efforts undertaken by the natural gas undertaking to solve the problem. In making its decision of whether or not to grant a temporary derogation of Section 17 of this law, the Energy Regulatory Office shall consider the following criteria:

2.1 the objective of achieving a competitive gas market;

2..1 synimin për arritjen e një tregu konkurrues të gazit;	2.1 težnju za postizanje jednog konkurentskog tržišta gasa;	2.2 the need to fulfill public service obligations and to ensure security of supply;
2..2 nevojën për t'i përbushur obligimet e shërbimit publik dhe për ta siguruar furnizimin;	2.2 potrebu za ispunjavanje obaveze javne službe kao i osiguranje snabdevanja;	2.3 the position of the natural gas undertaking in the gas market and the actual state of competition in this market;
2..3 pozitën e ndërmarrjes së gazit natyror në tregun e gazit dhe gjendjen aktuale të konkurrencës në këtë treg;	2.3 položaj predužeća prirodnog gasa u tržištu gasa i aktuelno stanje konkurenčije na tržištu;	2.4 the seriousness of the economic and financial difficulties encountered by natural gas undertakings and transmission undertakings or eligible customers;
2..4 seriozitetin e vështirësive ekonomike dhe financiare të përballura nga ndërmarrjet e gazit natyror dhe ndërmarrjet e bartjes, apo konsumatorët e privilegjuar;	2.4 ozbiljnost privrednih i finansijskih poteškoća kojima se suočava predužeće prirodnog gasa i predužeća prenosa ili privilegovani potrošači;	2.5 the dates of signature and terms of the contract or contracts in question, including the extent to which they allow for market changes;
2..5 datat e nënshkrimit dhe kushtet e kontratës, apo kontratave në fjalë, duke përfshirë masën deri në të cilën ato mundësojnë ndryshimet në treg;	2.5 datumi potpisivanja ugovora, obuhvateći do koje mëre one omogućavaju promene na tržištu;	2.6 the efforts made to find a solution to the problem;
2..6 përpjekjet që janë bërë për ta gjetur zgjidhjen e problemit;	2.6 pokušaji koja su izvršeni za nalaženje rešavanje problema	2.7 the extent to which, when accepting the take-or-pay commitments in question, the undertaking could reasonably have foreseen, having regard to the provisions of this law, that serious difficulties were likely to arise;
2..7 masën në të cilën kompania, në rastin e pranimit të zotimeve "merr ose paguaj" në fjalë, do të mund të parashikohej që vështirësitë serioze do të mund të përballeshin nga	2.7 meru, u kojoj kompanija, u slučaju prihvatanja obaveza „uzmi-ili-plati”, bi bilo moguće predvideti sa kojim se ozbiljnim poteškoćama mogu suočavati kompanije, Imajući u vidu	

<p>kompania, duke marrë parasysh dispozitat e këtij ligji;</p> <p>2..8 efektet që lejimi i shmangies do të kishte në zbatimin korrekt të këtij Ligji sa i përket funksionimit të mirë të tregut të brendshëm të gazit natyror.</p>	<p>dispozicione ovog Zakona;</p> <p>2.8 efekti od dozvoljavanja devijacije, koji bi imali na korektnom ostvarivanju ovog Zakona, što se tiče redovnog funkcionisanja unutrašnjeg tržista prirodnim gasom.</p>	<p>2.8 the effects the granting of a derogation would have on the correct application of this Directive as regards the smooth functioning of the internal natural gas market.</p>
<p>Neni 24</p> <p>Kosova si treg në lindje e sipër dhe i izoluar</p> <p>1.Derisa Kosova nuk është e lidhur me sistemet e vendeve tjera, e sidomos jo të shteteve të Bashkimit Evropian apo Komunitetit të Energjisë, si dhe deri në atë kohë që të ketë më shumë se një furnitor të gjithë veprimtarive të gazit natyror në Kosovë, Qeveria e Kosovës mundet, me anë të një deklarate, të zgjedhë të shtyjë implementimin e neneve 5, 8, 20, dhe 21 të këtij Ligji.</p>	<p>Član 24</p> <p>Kosovo kao izolovano i tržište koja se rađa</p> <p>1.Dok Kosovo nije povezano sa sistemima drugih država, naročito ne sa državama Evropske Zajednice ili Komuniteta za Energiju, kao i do vremena kada bude imala viš od jednog snabdevača, u celoj aktivnosti prirodnog gasa Na Kosovu, Vlada Kosova, može, jednom deklaracijom, da odabere pomeranje implementacije članova 5, 8, 20 i 21 ovog Zakona.</p>	<p>Section 24</p> <p>Kosovo as an Emergent and Isolated Market</p> <p>1.So long as Kosovo is not connected to the system of any other countries, and specifically not any of those countries belonging to the European Union or the Energy Community, and until such time as there is more than one supplier of natural gas in Kosovo, the Government of Kosovo may, by declaration, elect to defer implementation of Sections 5, 8, 20, and 21 of this Law.</p> <p>Section 24</p> <p>1.So long as the conditions, referenced above in paragraph 25.1, of non-interconnection with European Union or Energy Community nations exists together with the condition of any one supplier having at least 75% of market share of the</p>

me kushtin që cilido furnizues ka së paku 75% të pjesës hises së tregut të gjithë biznesit të gazit natyror në Kosovë, dhe deri kur Kosova mund të konsiderohet si treg në lindje, pasi përvjetori i dhjetë i kontratës së parë të saj afatgjate të furnizimit me gaz natyror ende nuk ka ndodhur, Qeveria e Kosovës, me anë të një deklarate, mund të zgjedhë të shtyjë për më vonë implementimin e neneve 5, 6, 7.1, 7.2, 8, 10, 11.2, 12, 16, 17, 20, dhe ose 21.

Neni 26 Dispozitat Kalimtare

1. Zyra e Rregulatorit të Energjisë do të nxjerrë rregullin mbi kushtet për qasje në rrjetin e transmisionit të Gazit Natyror në përputhje me rregulloren (EC) nr. 1775/2005.
2. Ministria e Energjisë dhe Minierave do të nxjerr legislacionin sekondar sa i përket masave mbi sigurinë e furnizimit me gaz natyror në përputhje me direktivën 2004/67/EC.

Neni 27 Hyrja në fuqi

Ky ligji hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15)

75% dela u çelom poslovanju prirodnim gasom na Kosovu, moze se smatrati kao trzište koje je u rađanju, jer deseta godišnjica prvog dugoročnog ugovora snabdevanja prirodnim gasom na Kosovu nije se desila, Vlada Kosova, jednom deklaracijom, može da odabere da prolongira za kasnije implementaciju članova 5, 7, 7.1 e 7.2, 8, 10, 11.2, 12, 16, 17, 20, i/ili 21.

Neni 26 Prelazne Odredbe

1. Kancelarija Regulatora Energije donosiće pravilo o uslovima pristupa u mreži prenosa prirodnog gasa u skladu pravilnika (EC) br. 1775/2005.
2. Ministarstvo energije i rudarstva donosiće sekundarno zakonodavstvo koja se tiče mera o sigurnosti snabdevanja prirodnim gasom u skladu sa direktivom 2004/67/EC.

Član 27 Stupanje na snazi

Ovaj zakon stupa na snagu petnest (15)

total natural gas business in Kosovo, and so long as Kosovo may be deemed to be an emergent market because the tenth anniversary of the making of its first long-term natural gas supply contract has not yet occurred, the Government of Kosovo may, by declaration, elect to defer implementation of Sections 5, 6, 7.1, 7.2, 8, 10, 11.2, 12, 16, 17, 20, and/or 21.

Section 26 Transitional Provisions

1. The Energy Regulatory Office will adopt the rule on conditions for access to the natural gas transmission networks in accordance with (ec) regulation no. 1775/2005.

2. Ministry of Energy and Mines will issue secondary legislation as far as regards measures to safeguard security of natural gas supply in accordance with EU Directive 2004/67/EC.

Section 27 Entry into force

This law enters into force fifteen (15) days after publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.

ditë pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

Jakup Krasniqi

Kryetar i Kuvendit të Republikës së Kosovës

dana nakon proglašenja u Službenom Listu Republike Kosova.

Jakup Krasniqi

Predsednik Skupštine Republike Kosova

Jakup Krasniqi

The President of the Assembly of the Republic of Kosovo.